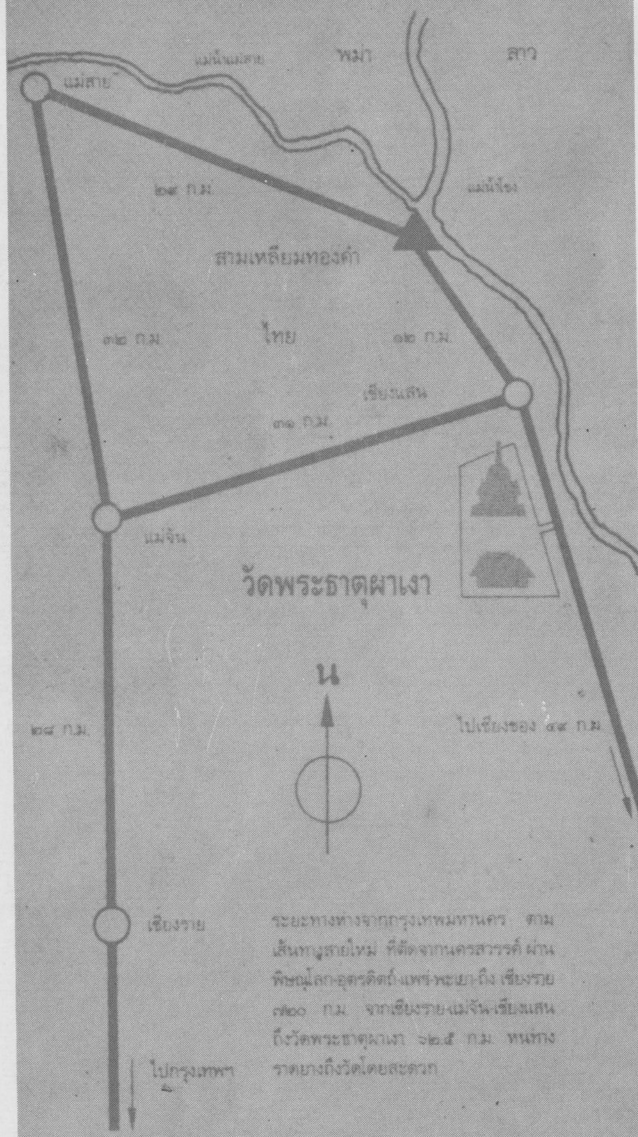
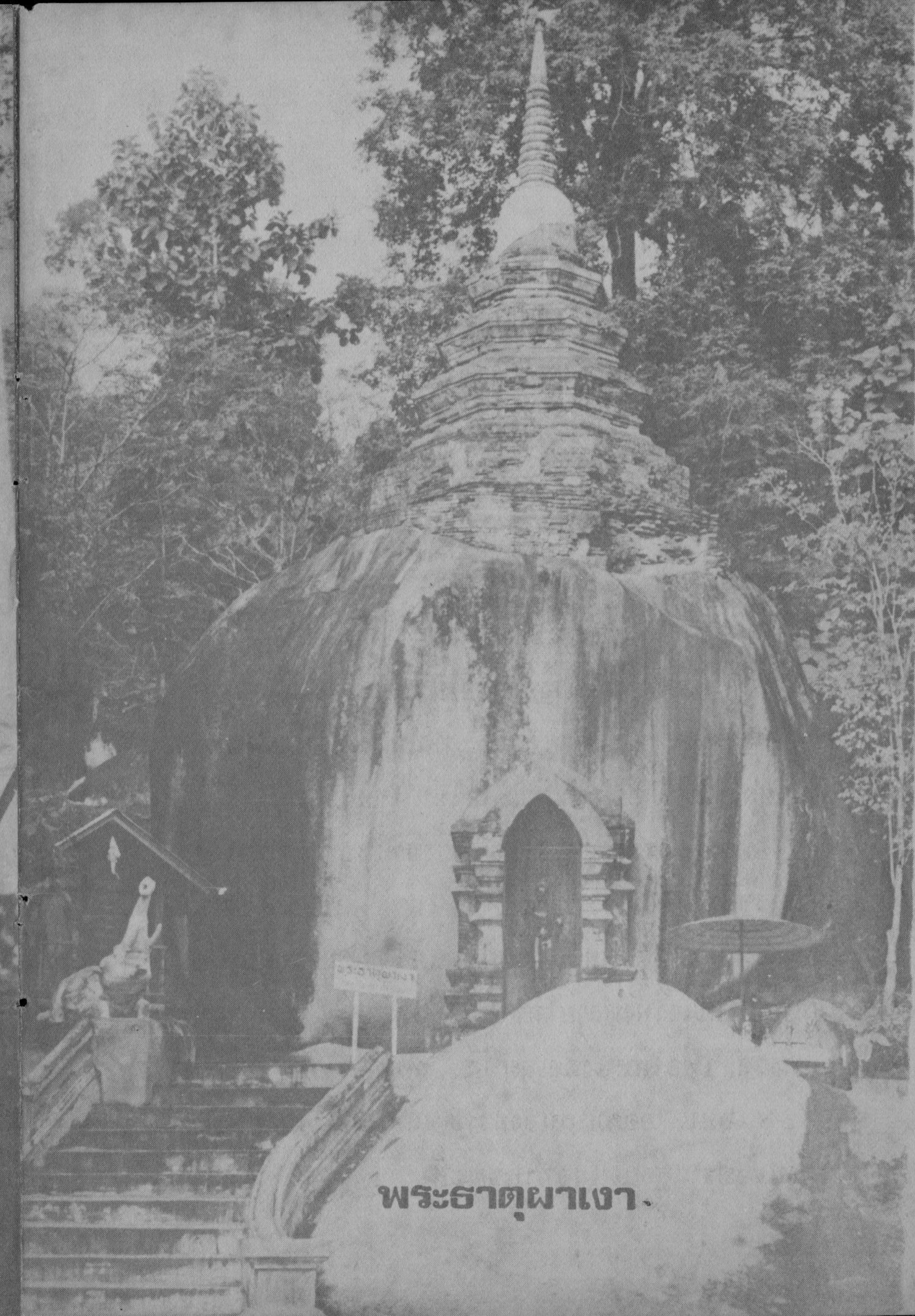
หลวงพ่อผาเงา

ขุดพบ ๑๗ มี.ค. ๒๕๑๙
ณ วัดพระธาตุผาเงา อ.เชียงแสน จ.เชียงราย
(คาถาบูชา นะโม ๓ จบ)

สนฺติโต วิปุโล ธมฺโม

แผนที่สังเขป
เส้นทางสู่วัดพระธาตุผาเงา
แม่น้ำแม่สาย
พม่า
ลาว
แม่สาย
๒๙ ก.ม.
แม่น้ำโขง
สามเหลี่ยมทองคำ
๓๒ ก.ม.
ไทย
๑๒ ก.ม.
เชียงแสน
๓๑ ก.ม.
แม่จัน
วัดพระธาตุผาเงา
น
๒๘ ก.ม.
ไปเชียงของ ๔๙ ก.ม.
เชียงราย
ไปกรุงเทพฯ
ระยะทางทางจากกรุงเทพมหานคร ตามเส้นทางสายใหม่ ที่ตัดจากนครสวรรค์ ผ่านพิษณุโลก-อุตรดิตถ์-แพร่-พะเยา-ถึง เชียงราย ๗๒๐ ก.ม. จากเชียงราย-แม่จัน-เชียงแสน ถึงวัดพระธาตุผาเงา ๖๒.๕ ก.ม. หนทางราดยางถึงวัดโดยสะดวก

พระธาตุผาเงา

คำนำ

พิมพ์ครั้งที่ ๔

จากการที่ทางวัดพระธาตุผาเงา ได้จัดพิมพ์หนังสือที่น่าศึกษาเกี่ยวกับ **"หลวงพ่อผาเงา"** และความเป็นมาของวัดฯ ตลอดจนตำราพระบรมสารีริกธาตุซึ่งอยู่ในเล่มเดียวกัน ทางวัดได้จัดพิมพ์ครั้งที่สามจำนวน ๕,๐๐๐ เล่ม ก็ได้รับความสนใจจากบรรดาพุทธบริษัทสื่อย่างดีเยี่ยมจนหนังสือได้หมดลงในเวลาอันรวดเร็วแทบไม่น่าเชื่อ

ทางวัดพระธาตุผาเงา ซึ่งมีพระอธิการ **ประเสริฐ ปัญญาวชิโร** เจ้าอาวาสองค์ปัจจุบันท่านได้พยายามบอกบุญแก่คณะศรัทธาญาติโยมและสาธุชนผู้ใคร่ในธรรมแห่งองค์สัมมาสัมพุทธเจ้าทั้งหลายได้ช่วยกำลังทรัพย์ กำลังศรัทธากับทางวัด เพื่อให้หนังสือเล่มที่สี่ พิมพ์ครั้งที่สี่ จำนวน ๕,๐๐๐ เล่มนี้ ออกมาสนองศรัทธาแก่ผู้สนใจจะศึกษาได้มีไว้อ่านดังปรากฏอยู่ในมือท่านขณะนี้

เพื่อความสวยงามทางภาษา หนังสือเล่มที่สี่นี้ได้ตัดทอนเพิ่มเติมข้อความบางวรรคบางตอนเสียใหม่ แต่อรรถรสยังคงเดิมไว้ แต่ก็เป็นเพียงบางเรื่องบางตอนเท่านั้น ส่วนภาษาบาลีนั้นก็ยังคงไว้เช่นเดิม แม้ภาษาบาลีจะอ่านยากสักหน่อยสำหรับผู้ไม่สันทัดกรณีภาษาบาลี ก็ขอพยายามอ่านกันหน่อยแบบค่อย ๆ อ่านแล้วจะเกิดประโยชน์แก่หน่วยชีวิตของท่านอย่างมหาศาล

ก่อนจะจบการเขียน **"คำนำในการพิมพ์ครั้งที่สี่"** ก็ขอเรียนถามท่านพุทธศาสนิกชนผู้ใจบุญทั้งหลายว่า ท่านไปวัด **"พระธาตุผาเงา"** แล้วท่านได้อะไรกลับมาบ้าง ที่วัดพระธาตุผาเงาแห่งนี้....ทรายทุกเม็ด....หินทุกก้อน....ควรค่าแก่การศึกษาทั้งนั้น เฉพาะองค์พระธาตุผา (หิน) เงาเพียงองค์เดียวก็ควรค่าแก่การศึกษา นานเป็นวัน ๆ แล้วเพราะ....พระบรมธาตุเจ้าองค์นี้เจาะลงในหิน เป็นที่อัศจรรย์แก่ผู้พบเห็นยิ่งนัก สมควรที่จะไปกราบนมัสการเพื่อความเป็นมงคลแก่ตนเองและครอบครัว

ขอขอบคุณท่านผู้ได้รับหนังสือไปอ่านทุกท่าน

คณะผู้จัดทำ

วิหารหลวงพ่อผาเงา
สถานที่ประดิษฐานหลวงพ่อผาเงา
(พระพุทธรูปโบราณ)

อดีต... วัดพระธาตุผาเงา

จากตำนาน-พงศาวดาร

ณ บริเวณที่ตั้งของพระธาตุผาเงาในอดีต อยู่ในอาณาจักรกว้างใหญ่ไพศาลทับถมซับซ้อนกันมาถึงสามอาณาจักร คือ **อาณาจักรสุวรรณโคมคำ อาณาจักรโยนก และอาณาจักรล้านนา** จากการศึกษาสำรวจขุดค้นของคณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยการนำของ **อาจารย์วีระพันธ์ มาลัยพันธ์** ได้ศึกษาขุดค้นทางโบราณคดีวัฒนธรรม ทราบว่าที่นี้ คือแหล่งก่อนประวัติศาสตร์ ยุคหินเก่า ยุคหินกลาง ยุคหินใหม่ ล่วงเลยมาจนถึงยุคทองสัมฤทธิ์ เลยมาสู่ยุควัฒน-ธรรมเหล็ก และเริ่มประวัติศาสตร์โยนก สุวรรณโคมคำ ล้านนา เพราะได้พบหลักฐานต่าง ๆ เครื่องมือเครื่องใช้ของยุคสมัยต่าง ๆ มากมายอยู่ทั่วบริเวณ

สมัยโยนกเป็นสมัยที่ พระพุทธศาสนาเจริญรุ่งเรืองสุดขีด กล่าวกันว่า สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า และพระพุทธสาวกได้

เคยเสด็จจาริกมาโปรดสัตว์ เผยแพร่พระพุทธศาสนาทั่วแคว้นดินแดนนี้ดังมีหลักฐานปรากฏอยู่ทั่วไป กล่าวคือมีพระธาตุมาก เช่นพระธาตุภูพิงค์ พระธาตุจอมทอง พระธาตุหริภุญชัย พระธาตุตะเมาะ พระบาทตากผ้า พระธาตุห้าดาว พระธาตุผาหนาม พระพุทธบาทห้วยต้ม พระธาตุดอยตุง พระธาตุจอมกิตติ พระธาตุปูเข้า พระธาตุกู่แก้ว พระธ[illegible] พระธาตุดอยเวา และ **พระธาตุผาเงา** เป็นต้น มีเรื่องราวเกี่ยวกับการถล่มล่มจมของอาณาจักรโยนก....

จากตำนานสิงหนวัติ ของพงศาวดารโยนก ปริเฉทที่ ๕ ในสมัยไชยบุรีโยนกนคร พระเจ้าไชยชนะ เริ่มครองราชสมบัติโดยเล่ห์เพทุบายเอารัชทายาทที่แท้จริงไปสำเร็จโทษเสีย แล้วพระเจ้าไชยชนะซึ่งเป็นโอรสพระสนมชั้นนอกครองนครแทน และการปกครองไพร่ฟ้าข้าแผ่นดินไม่อยู่ในทศพิธ-ราชธรรม ล่วงละเมิดศีลธรรม ทั้งกายวาจา ใจดุร้ายและอำมะหิต เมื่อศักราช ๔๗๖ ปีเมืองเหม้าศาสนาล่วงได้ ๑๐๐๓ พรรษาในวันเสาร์ เดือน ๗ แรม ๗ ค่ำ เหล่าข้าราชบริวารของพระเจ้าไชยชนะพากันออกป่าล่าสัตว์ตามปกติ ได้พบปลาไหลเผือกขนาดใหญ่ ตัวเท่าลำตาลตัวหนึ่ง ที่แม่น้ำ **กุกนที** (แม่น้ำกก) จึงได้ช่วยกันทุบตีและจับเอาไว้ได้ แล้วพากันเอาเชือกร้อยชักลากมาตามลำห้วย (ต่อมาในภายหลังลำห้วยนี้

ได้ชื่อว่า **"แม่ลาก"**) เมื่อนำปลาไหลเผือกมาถวายพระเจ้าไชยชนะ พระองค์ทรงมีรับสั่งให้ฆ่า แล้วชำแหละเอาเนื้อแจกจ่ายคนทั่วไป ให้เอาไปปรุงเป็นอาหาร ซึ่งผู้ที่ได้รับประทานมีจำนวนมาก ต่างพูดว่าเนื้อปลาไหลเผือกมีรสชาดโอชะยิ่ง

เหตุการณ์ร้ายที่เกิดขึ้นแก่ผู้ที่รับประทานปลาไหลเผือกในเวลาต่อมาคือ ตอนปฐมยามของคืนนั้นก็เกิดฝนตกหนักพายุฟ้าคะนอง ฟ้าผ่า และเกิดแผ่นดินไหวอย่างรุนแรง มัชฌิมยามเหตุการณ์ที่เกิดก็รุนแรงยิ่งกว่าเดิม น้ำป่าที่หลากล้นมาเพิ่มระดับขึ้นอย่างรวดเร็ว ครั้นพอปัจฉิมยาม พายุฝนที่พัดอื้ออึงหมุนเป็นเกลียว ทำความปั่นป่วนให้กับกระแสน้ำ เหตุการณ์คราวนี้บันทึกโบราณกล่าวไว้ชัดเจนว่า ปัจฉิมยามสุดท้าย "ฟ้าส่งประกายภูดอยทั้งหลายส่งเสียงสั่นสะเทือนไปทั่วภาวะนี้มีเสียง **ฟ้าอึด** *และ* **ดอยคราง...."**

สัญญาณแห่งความหายนะมาเยือน ชาวนครผู้รู้เท่าไม่ถึงการไปร่วมกินร่วมกันฆ่าชำแหละเนื้อปลาไหลเผือกเมื่อตอนกลางวันที่ผ่านมา ทุกคนถึงคราวชะตาขาดพร้อมกัน เมื่อผืนแผ่นดินที่ตั้งโยนกนครส่วนในแยกตัวออกให้ทุกสิ่งทุกอย่างล่มจมลงสู่ศูนย์กลางของแผ่นดินแยก ในยามสุดท้ายแห่งราตรีกาล แล้วทุกสิ่งทุกอย่างก็เข้าสู่สภาวะความสงบตอนก่อนอรุณเบิกฟ้า

เมื่อแสงสว่างของดวงทิวาสาดส่องขึ้นจากความหลับไหลสิ่งที่ปรากฏแก่สายตาของผู้พบเห็น คือความเวิ้งว้างว่างเปล่าของห้วงน้ำกว้างขวาง แปรสภาพจากที่ตั้งบ้านเรือนเวียงวังที่เคยโอ่อ่า เป็นบึงกว้างน้ำลึก พระราชวังหลวงเป็นจุดที่เริ่มถล่มจมลึกที่สุดราวกับจมไปถึงห้วงอเวจี พระ-เจ้าไชยชนะและขัตติยะวงศา เสนาอำมาตย์ที่ร่วมรับประทานเนื้อปลาไหล หรือ "**เหยี่ยนเผือก**" ก็พากันถึงแก่กาลกิริยาไปตามกรรมแห่งตน

สิ่งที่เหลือให้เห็นว่าสถานแห่งนี้เป็นที่อยู่อาศัยของคนเมืองนี้มาก่อน คือกระท่อมน้อยเรือนพักของหญิงม่ายชราไร้ที่พึ่งไม่กินปลาไหลเผือก ตั้งอยู่โดดเดี่ยว ไม่ห่างไกลจากขอบบึงกว้างนั้น

เสียงอื้ออึงที่เกิดแก่เมืองที่เคยรุ่งเรืองเมื่อคืนที่ผ่านมานั้นได้ยินไปในระยะไกล ไม่มีใครทราบว่าเกิดอะไรขึ้น จนกระทั่งรุ่งเช้าชาวบ้านที่อยู่ห่างออกไป ก็พากันเดินทางเข้าไปดูที่เกิดเหตุจึงได้เข้าไปหาหญิงม่าย ซึ่งก็ได้เล่าให้ทุกคนฟังว่า ในมัชฌิมยามนั้น มีชายหนุ่มร่างงามผู้หนึ่งได้เข้าไปหานางที่เรือน แล้วบอกว่า "**ยายไม่ได้กินเนื้อปลาไหลเผือกที่ชาวเมืองชักลากมาฆ่าชำแหละเนื้อแบ่งกันกินเป็นการดีแล้ว**" ยายบอกว่า "**ถึงเขา**

ให้กินยายก็ไม่กิน เพราะยายถือศีลไม่กินเนื้อ หรือเบียดเบียนผู้ใดทั้งสิ้น" มานพหนุ่มผู้นั้นสั่งว่า "คืนนี้หากยายได้ยินเสียงหรือเห็นแสงฟ้าฟาดก็อย่าได้ตกใจขอให้อยู่เพียงในเรือนอย่าออกไปภายนอกเด็ดขาด" สั่งแล้วมานพหนุ่มก็ลงจากเรือนหายไป และเสียงอื้ออึงอลหม่านต่างๆ ก็ดังขึ้น ภาพที่ปรากฏแก่สายตาก็คือเมืองทั้งเมืองจมหายไป แผ่นดินไหวสะเทือนเลื่อนลั่นหญิงม่ายนอนพังอยู่ไม่ยอมลุกไปไหน จนกระทั่งรุ่งเช้าจึงเปิดหน้าต่างดูก็พบเห็นความเวิ้งว้างว่างเปล่าสภาพเวียงวังที่เคยโอ่อ่า กลายเป็นบึงกว้างไปแต่บัดนั้น

ยายแม่ม่ายเล่าต่อไปว่า เมื่อสิ้นผู้ครองเมืองที่ไร้คุณธรรมแล้ว ทุกสิ่งทุกอย่างก็คงเข้าสู่ที่สงบสุขได้ เมื่อพระเจ้าไชยชนะได้ครองราชนั้นได้กระทำการโหดร้าย คือได้นำเอาองค์รัชทายาท ไปประหารชีวิต เพื่อเจ้าไชยชนะจะได้ขึ้นครองเมืองเสวยราชสมบัติโดยใช้เล่ห์เพทุบายที่ชั่วร้าย เมื่อครองบ้านเมืองแล้วก็ยังไม่ละความชั่ว หาเหตุให้ความพินาศมาสู่ตนเองและเหล่าบริวาร จนฟ้าดินต้องลงโทษดังที่เป็นอยู่

ยายแม่ม่ายได้เปิดเผยเรื่องราวว่า อันองค์รัชทายาทที่ทุกคนเข้าใจว่าถูกสำเร็จโทษไปแล้วนั้น แท้จริงยังมีพระชนม์ชีพอยู่ส่วนผู้ที่ถูกประหารไปเมื่อเยาว์วัยคือบุตรของนางเอง ถูกสับเปลี่ยนให้ตายแทน

องค์รัชทายาทที่แท้นั้น บัดนี้ **คือโภชก** (โภชะกะ = นายบ้าน) หนุ่มมีนามว่า **"ขุนรัง"** เป็นแก่บ้าน ผู้ใหญ่บ้าน **อยู่บ้านชุม** ห่างเมืองออกไปไม่ไกลนัก ขุนพันนาผู้ที่ยังมีอำนาจตามตำแหน่งมากที่สุดของเมืองนี้จึงได้ไปอัญเชิญ **"ขุนรัง"** จากชนบทเข้ามายังชุมชนแห่งใหม่ แล้วประกอบพิธีราชาภิเษก และสถาปนาเวียงลูกใหม่ชื่อ **"เวียงเบิกสา" หรือปรึกษา** ในวันอังคาร เดือน ๘ ออก ๗ ค่ำ ศักราช ๔๗๖ ตัว ปีเมืองเหม้า ซึ่งตำนานโยนกนครกล่าวดังนี้....

มหาศักราชได้ ๔๗๘ ขุนรังสร้างเจดีย์ธาตุดอยชัน ในวันศุกร์ เดือน ๖ ขึ้น ๑๕ ค่ำ ปีมะเส็ง ศักราชได้ ๔๘๖ ขุนรังครองเมืองได้ ๑๑ ปี ก็ถึงแก่กรรม จนศักราชล่วงได้ ๕๕๙ รวม ๑๕ ชั่วเจ้าเมืองพุทธกาลล่วงได้ ๑,๑๑๐ พรรษา จนถึงพุทธกาลได้ ๑,๑๘๑

ต่อไปนี้ขอเปรียบเทียบเรื่องดอย คำว่าดอยเป็นภาษาพื้นเมือง ภาษาไทยได้แก่ ภูเขา ดอยชัน หมายถึงภูเขาสูงหรือดอยสูงชัน ได้แก่ดอยน้ำคำ มาสิ้นสุดลงที่วัดพระธาตุผาเงานี้ คนรุ่นหลังต่อมาเรียกว่า ดอยจัน ดอยลูกนี้เป็นภูเขามาจากดอยบ้านจำปี ติดต่อถึงบ้านดอยจัน และมาสิ้นสุดลงที่บ้านสบคำ

แสดงให้เห็นข้อสังเกตได้ว่า ขุนรังสร้างเจดีย์ธาตุไว้บนภูเขาลูกนี้ทั้ง ๓ องค์ คือ พระธาตุผาเงา พระธาตุ

จอมจันทร์ และพระธาตุเจ็ดยอด (ปัจจุบันสร้างพระบรมธาตุพุทธนิมิตเจดีย์ครอบองค์เก่า) ที่ชื่อว่าพระธาตุผาเงา เพราะเหตุว่าไปสร้างเจดีย์ไว้บนผาก้อนใหญ่ลูกหนึ่ง และขณะที่ต้องแสงพระอาทิตย์และพระจันทร์ได้เกิดเงามองแล้วร่มเย็นสวยงาม โบราณอาจารย์ และเกจิอาจารย์จึงพูดกันติดปากสืบมาว่า พระธาตุผาเงา คงจะเอาข้อความที่ใกล้เคียงกับคำว่า **ผาพิงค์, ผาอิง,** มาเปรียบเทียบพิจารณาตามชื่อคนผู้สร้างธาตุ ซึ่งพระอาจารย์ผู้นั่งสมาธิบอกว่า ขุนผาพิงค์เป็นผู้สร้างให้ชื่อวัดว่า วัดผาพิงค์ เพราะสร้างโดยขุนผาพิงค์เจ้าผู้ครองนครเชียงแสน เมื่อสร้างวัดผาพิงค์แล้ว คงสร้างพระธาตุไว้บนผาก้อนใหญ่แหล่งสุดท้ายของภูเขาลูกนี้

ดังนั้น ในสมัยขุนรังจึงบอกแต่เพียงว่า สร้างเจดีย์ธาตุดอยชัน คือพระธาตุผาเงานี้เองเป็นปฐมเจดีย์ธาตุองค์แรกของขุนผาพิงค์แน่ ขุนรังผู้สร้างเจดีย์ธาตุดอยชันนี้ คงจะเป็นเชื้อสายสืบมาจากขุนผาพิงค์จนถึง ๑๕ ขุน คือ ๑๕ ชั่วเจ้าเมือง อาจจะเป็นขุนผาพิงค์มาถึงขุนรัง ขุนช้าง ขุนลาน ขุนตาล และอาจจะเป็นขุนตาล (ขุนตาน คนเดียวกันที่ยกทัพขยายไปติดเมืองลำปางจะออกไปเมืองลำพูนไปพบถ้ำอยู่ถ้ำหนึ่งและถ้ำนั้นได้ชื่อว่าถ้ำ "**ขุนตาน**" มาจนเดี๋ยวนี้) ขุนตาม ขุนตง ขุนแต่ง ฯลฯ เรียกว่าขุนกินเมือง.

พระธาตุจอมจั่น

ความเป็นมาเบื้องต้น
ของ....วัดพระธาตุผาเงา

วัดพระธาตุผาเงา ตั้งอยู่บ้านสบคำ ริมฝั่งแม่น้ำโขง ห่างจากอำเภอเชียงแสน ๓ กม. ฝั่งตรงข้ามสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ในพื้นที่ติดต่อ ๓ ประเทศ คือ พม่า ไทย ลาว ที่เรียกว่า **สามเหลี่ยมทองคำอันลือลั่น**

แต่เดิมคือ**วัดสบคำ** ได้ถูกน้ำแม่น้ำโขงเซาะตลิ่งพัง จนเหลือเนื้อที่เพียงเล็กน้อย เพราะถูกแม่น้ำโขงกัดเซาะพังลงไปเรื่อย ๆ พระภิกษุสามเณร และชาวบ้านศรัทธาวัดสบคำต่างวิตกกันว่า วัดแห่งนี้จะต้องถูกแม่น้ำโขงทำลายเหมือนกับหลายสิบวัดที่จมอยู่ในลำน้ำโขงในถิ่นแถบนี้

จึงได้มีมติให้ย้ายวัดเดิมไปตั้งในที่แห่งใหม่บนเชิงเขา ซึ่งมีบริเวณกว้างขวางอยู่ในเขตหมู่บ้าน แต่เดิมเรียกกันว่า **"ถ้ำผาเงา"** เนื่องจากเคยเป็นถ้ำ และถูกปิดปากถ้ำไปนาน แล้วสถานที่เต็มไปด้วยโบราณสถานมากมาย คือสถานที่ตั้งของ **"วัดพระธาตุผาเงา"** ในปัจจุบันนี้

สร้างวัดใหม่ในที่วัดร้าง

เมื่อต้นเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๙ คณะศรัทธาได้ร่วมกันลงแรง แผ้วถางป่าบริเวณเชิงเขาดอยคำ แรกเริ่มเดิมทีสถานที่นี้ยังเป็นป่ารกชัฏ มิได้เป็นที่จับจองถือกรรมสิทธิ์ของใคร คงสงวนที่นี้ไว้เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของชาวบ้าน ภายใต้ป่ารกทึบนี้เต็มไปด้วยทรากโบราณวัตถุ โบราณสถาน ชิ้นส่วนของวัตถุกระจัดกระจายกลาดเกลื่อน มีชิ้นส่วนขององค์พระพุทธรูปใหญ่ที่ชำรุดเหลือเพียงครึ่งองค์ (หน้าตักยาว ๔ วา) เชื่อว่าเป็นพระประธานของวิหารโบราณที่ยังสามารถวิเคราะห์จากร่องรอยเดิมได้

คณะผู้บุกเบิกได้หารือกันว่า น่าจะบูรณะปฏิสังขรณ์ให้เป็นพระประธานเหมือนดังที่เคยเป็นมาก่อน เพื่อเป็นมิ่งขวัญและกำลังใจแก่ศรัทธา และผู้เลื่อมใสจะได้ช่วยกันสนับสนุนต่อไป จึงควรยกชิ้นส่วนพระประธานนั้นตั้งตรงขึ้น

ในคืนวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๙ นายจันทา พรมมา ผู้มีศรัทธาเริ่มบุกเบิกมาแต่แรกได้นิมิตฝันไปว่า มีพระภิกษุรูปกายสูงใหญ่ผิวคล้ำมาแนะนำว่า ก่อนที่จะยกชิ้นส่วนองค์พระประธานขึ้น ควรนิมนต์พระสงฆ์ ๘ รูป มาประกอบพิธีสวดถอนก่อน แล้วจะพบกับสิ่งสำคัญยิ่งกว่านี้

ก่อนพบหลวงพ่อผาเงา

วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๑๙ คณะศรัทธาได้ประกอบพิธียกพระประธานขึ้นตั้งเพื่อเริ่มการบูรณะ เมื่อทำการปรับพื้นที่โดยขุดตอไม้ขนาดใหญ่ ซึ่งมีรากชอนไชเกาะเกี่ยวกับก้อนหินขนาดใหญ่ที่มีอยู่มากมายใต้พื้นหินต้องช่วยกันงัดแงะเอาก้อนหินออก และเมื่อสามารถเคลื่อนย้ายตอไม้ออกไปได้แล้ว สิ่งมหัศจรรย์ที่ทำให้ทุกคนตื่นเต้นมาก คือภายใต้ตอไม้นั้นมีอิฐโบราณก่อเรียงไว้เป็นแนวอย่างมีระเบียบ เมื่องัดอิฐออกก็พบว่าเป็นหน้ากากสวมทับองค์พระพุทธรูปไว้ เมื่อหน้ากากนั้นแตกก็เห็นว่าเป็นพระพุทธรูปที่มีลักษณะงดงามมาก ถูกซุกซ่อนด้วยวิธีการที่แยบยลภายใต้ฐานชุกชีพระประธานใหญ่นั่นเอง ขุดค้นพบพุทธรูปองค์นี้ในวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๑๙ เวลา ๑๔.๐๐ น. ข่าวการพบพระพุทธรูปได้แพร่กระจายไปอย่างรวดเร็ว พุทธศาสนิกชนที่เลื่อมใสได้หลั่งไหลพากันไปกราบไหว้เคารพบูชา ประกอบกับการที่มีผู้พบอภินิหารแปลก ๆ หลายอย่าง และบ่อยครั้งด้วย คณะกรรมการได้ตกลงกันขนานนามพระพุทธรูปโบราณนี้ว่า **"หลวงพ่อผาเงา"** ผู้เชี่ยวชาญทางโบราณคดีได้คำนวณอายุของหลวงพ่อว่า ประมาณ ๗๐๐–๑,๓๐๐ ปี

ผู้เชี่ยวชาญได้ลงความเห็นว่า เป็นพระพุทธรูปที่สร้างในสมัยล้านนายุคต้น ๆ คือมีลักษณะพระวรกายและพระอุระอวบอ้วนคล้ายพระพุทธรูปเชียงแสนรุ่นแรก ๆ พระพักตร์ค่อนข้างยาวรี ขมวดพระเกศาโต เชื่อว่าสถานที่มีสิ่งก่อสร้างแห่งนี้มีการก่อสร้างมาแล้วถึง ๒ สมัยเป็นอย่างน้อยในที่เดียวกัน มีประโยชน์มากต่อการศึกษา เปรียบเทียบรูปแบบ และอายุของศิลปสกุลช่างเชียงแสน

พุทธลักษณะแตกต่างไปจากศิลปเชียงใหม่ตอนต้น ซึ่งล้วนแต่ได้รับอิทธิพลจากสุโขทัยทั้งสิ้น ผิดกับพระพุทธรูปแบบนี้ ได้รับอิทธิพลจากพะเยาโดยตรง อันเป็นศิลปก่อนเชียงใหม่อย่างไรก็ดีลักษณะโดยทั่วไปเราจะเห็นความละม้ายคล้ายคลึงในสายสัมพันธ์กับพระพุทธรูปแบบอู่ทองรุ่นที่สามด้วย น่าจะเป็นเพราะว่าเป็นศิลปร่วมสมัยกันอันมีมาก่อนอาณาจักรสุโขทัย เชียงใหม่ และอยุธยาตอนต้น

พระพุทธรูปองค์นี้ จากหลักฐานที่ปรากฏหลังจากตกแต่งรอบองค์และฐานแล้ว พบว่า หลวงพ่อผาเงาถูกฝังอยู่ใต้ฐานพระประธานใหญ่ภายในวิหาร เป็นพระปูนแปั้นโบราณลงรักปิดทองอย่างดีก่อนเอาลงฝังเชื่อว่าต้องผ่านพิธีสำคัญด้วย มีแจกันดอกไม้ทำด้วยดินเผาตั้งไว้ข้างหน้า องค์พระถูกครอบด้วยแผ่นดินเผาที่แต่งให้โค้งเว้าเข้ารูปสนิทแนบอย่างพอดีทุก

ส่วน เหมือนเป็นปลอกหุ้มไว้ทั้งองค์ รอบนอกมีหินเผาก้อนใหญ่น้อยขนาดต่าง ๆ ปะปนกับเนื้อดิน เหนือพระเศียรมีการนำก้อนหินเรียงอำพรางไว้อย่างหนาแน่นด้วยความตั้งใจ และต้องใช้กำลังคนจำนวนมาก ผู้มีอำนาจและบารมีมากเท่านั้นที่จะบงการนี้ได้เชื่อว่าหลังจากทำการฝังพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์แล้ว จึงได้ลงมือก่อแท่นแก้ว หรือฐานชุกชีทับ แล้วจึงก่อสร้างพระพุทธรูปประธาน หน้าตักขนาด ๔ วา บนตำแหน่งที่ฝังองค์พระพุทธรูปอีกที เป็นการสร้างด้วยเจตนาที่จะซ่อนเร้นให้พ้นจากการขุดคุ้ยภายหลัง

เป็นเหตุชี้นำให้วิเคราะห์ได้ว่า สถานที่แห่งนี้ คือศาสนสถานประจำเมืองที่เคยเจริญรุ่งเรืองมาก่อน การขุดแต่งต้องใช้ความพยายามให้ได้สภาพเดิมมากที่สุด เพื่อคงหลักฐานในทางโบราณคดีไว้.

พระประธานที่ยกขึ้นก่อนขุดพบพระพุทธรูปหลวงพ่อผาเงา
เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๑๘ ในพระวิหารปัจจุบัน

ปาฏิหาริย์

หลวงพ่อผาเงา

จากบันทึกของ

พระอาจารย์คำแสน คมฺภีโร

นับตั้งแต่ได้ขุดพบหลวงพ่อผาเงา เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๑๙ เป็นต้นมา จวบจนกระทั่งบัดนี้ มีผู้มีจิตศรัทธามากมายจากจังหวัดใกล้เคียง และแม้กระทั่งจากกรุงเทพมหานคร พากันมานมัสการหลวงพ่อไม่ขาดสาย โดยเฉพาะในวันหยุดราชการ ผู้มานมัสการทุกคนจะได้รับแจกวัตถุมงคลชนิดหนึ่ง คือรูปถ่ายของหลวงพ่ออัดพลาสติคอย่างดีไว้เป็นที่ระลึกในการได้มานมัสการ และเป็นศิริมงคลคุ้มครองป้องกันตนสืบไป

ในจำนวนคนมากมายที่ได้มานมัสการหลวงพ่อผาเงา และรับแจกวัตถุมงคลรูปหลวงพ่อไปนั้น มีผู้คนจำนวนไม่น้อยที่ได้ประสบอิทธิปาฏิหาริย์ของหลวงพ่อในรูปแบบต่าง ๆ กัน เรื่องราวต่อไปนี้ เก็บจากคำบอกเล่าของผู้คนจำนวนหนึ่งที่ **พระอาจารย์คำแสน คมฺภีโร** ได้จดบันทึกไว้เท่านั้น

ผู้มองไม่เห็น

เมื่อท่านได้เดินทางไปนมัสการหลวงพ่อผาเงา บางท่านคงแปลกใจเมื่อได้เห็นรูปแขวนอยู่รูปหนึ่ง และมีคำบรรยายอยู่ข้างล่างว่า **"ผู้มองไม่เห็นพระพุทธรูปครั้งแรก"** ภาพที่ปรากฏอยู่ในรูปนั้น คือ **น.ส. คำนวล ใจวงศ์** บ้านอยู่ในเขตสุขาภิบาลเวียง อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงรายนั่นเอง สืบเนื่องมาจากเมื่อประมาณกลางเดือนเมษายน ๒๕๑๙ เธอได้ไปนมัสการหลวงพ่อผาเงา ในขณะที่เธอได้นมัสการอยู่นั้น สิ่งที่ไม่คาดคิดมาก่อนก็ได้บังเกิดขึ้นกับเธอ คือขณะที่มองดูหลวงพ่อผาเงาอยู่นั้น ปรากฏว่ามืดไปหมด แต่มีแสงสาดลงมาอย่างสวยงาม เธอได้ถามพ่อแม่ที่มาด้วยว่า เห็นพระพุทธรูปไหม ทุกคนได้เห็นพระพุทธรูปทั้งหมด แต่ทำไมเธอมองไม่เห็น ทั้งที่มองออกมาด้านนอก ปะรำที่ประดิษฐานหลวงพ่อผาเงานั้นแสงแดดยังสว่างจ้าเธอตั้งใจมองอยู่หลายครั้งก็ยังเหมือนเดิม ทำความผิดหวังให้แก่เธอมาก หลังจากกลับไปแล้ว เธอคิดอยู่ทุกขณะว่า เธอคงเป็นคนหยาบช้าสามานย์ เคยทำบาปทำกรรมมามากกระมัง เธอพร้อมด้วยพ่อแม่ได้หวนกลับมานมัสการอีกครั้ง คราวนี้เธอมองเห็นหลวงพ่อผาเงาอย่างชัดเจนเหมือนอย่างที่ทุกคนเห็น ด้วยความดีใจเธอจึงเล่าให้อาตมาฟังอย่างละเอียด หลังจากนั้นอาตมาได้ขอถ่ายรูปไว้เป็นหลักฐาน

อาตมาได้ทราบจากคำบอกเล่าของผู้ที่มานมัสการว่า มีคนหลายคนที่มองไม่เห็นเหมือนกัน คนที่ได้ดูรูปเธอแล้วมักถามปัญหานี้กับอาตมาว่า เพราะเหตุใดจึงทำให้เธอมองไม่เห็น อาตมาก็เคยตอบเสมอว่า อย่างนี้เราไม่น่าจะถือว่าเธอเป็นคนบาป เพราะเธอไม่เห็นเพียงครั้งแรกเท่านั้น แต่ต่อมาภายหลังเธอก็มองเห็นชัดเจนทุกประการ

คงเป็นเพียงอภินิหารที่หลวงพ่อแสดงเท่านั้นเอง ผู้ที่มองไม่เห็นนั้นมีลักษณะอาการไม่เหมือนกัน - บางคนมองไม่เห็นแต่ไม่มืด บางคนมองเห็นควันเต็มไปหมด บางคนมองแล้วเกิดความกลัว แต่เขาเหล่านั้นไม่ยอมให้ถ่ายรูปจึงไม่นำมากล่าวในที่นี้

ถ่ายรูปติดราวกับปาฏิหาริย์

ในขณะที่อาตมาพูดคุยอยู่กับแขกที่มานมัสการหลวงพ่อนั้น ได้มีชายคนหนึ่งเข้ามาหาด้วยท่าทางตื่นเต้นในมือถือกล่องกระดาษขนาด ๖ คูณ ๔ นิ้วเข้ามาหา หลังจากกราบหลวงพ่อแล้วก็กราบลงตรงหน้าอาตมาพร้อมกับพูดขึ้นว่า **"ผมนำรูปนี้มาถวายท่านอาจารย์"** อาตมาก็รับเอามาเปิดออกพร้อมกับหยิบรูปมาดู ปรากฏว่ารูปที่ถ่ายมานั้นเป็นรูปสีอย่างสวยงามรวมทั้งหมด ๙๙ รูป หลังจากนั้นเขาก็แนะนำตัวเองว่า ชื่อ **นายบุญเทียม เจริญธาราไชย** อยู่ที่ถนนนเรศ กรุงเทพ ฯ โยมเล่าให้ฟังว่า เมื่อวันที่ ๒๓ พ.ย. ๒๐ ได้มานมัสการหลวงพ่อ

ผาเงาและได้ถ่ายรูปหลวงพ่อไป รูปทั้งหมดติดหลวงพ่อผาเงารูปเดียวเท่านั้น นอกนั้นฟิล์มเสียหมดเลยแสดงว่า หลวงพ่อผาเงาองค์นี้ศักดิ์สิทธิ์ และอัศจรรย์ที่สุดจึงได้อัดรูปทั้งหมด ๙๙ รูป ถวายให้วัดเพื่อเป็นพุทธบูชา เงินที่ได้จากการบูชามอบให้ทางวัดเพื่อนำมาบูรณะวัดสืบไป

คุณบุญเทียมได้เล่าต่อไปอีกว่าหลังจากเขาถ่ายรูปมาจากที่อื่นได้ครึ่งม้วน แล้วก็ถ่ายรูปหลวงพ่อ นอกนั้นไปถ่ายที่อื่นต่อจนหมดฟิล์มก็นำไปให้ทางร้านเขาล้าง พอนายช่างเขาดึงฟิล์มออกมาเขาก็พูดว่า "นี่คุณถ่ายรูปเละหมดแล้วคุณไปถ่ายได้อย่างไรรูปคงเสียหมดแล้วซิ" แต่หลังจากล้างฟิล์มออกมาแล้วปรากฏว่ารูปหลวงพ่อผาเงารูปเดียวเท่านั้นที่ใสแจ๋ว และชัดเจนที่สุดซึ่งเป็นเรื่องที่น่าแปลกใจมาก คุณบุญเทียมได้มอบฟิล์มนั้นไว้เป็นหลักฐานด้วย นี่ก็เป็นปาฏิหาริย์อันหนึ่งที่คุณบุญเทียมเองยอมรับว่าอัศจรรย์จริง ๆ

เรื่องการแสดงอภินิหารนี้บางคนอาจจะเชื่อ และบางคนอาจจะคิดว่าเป็นเรื่องเหลวไหล แต่ใครจะว่าอย่างไรก็ตาม เรื่องทั้งหมดที่อาตมานำมากล่าวนี้มีหลักฐานยืนยัน และขอพูดด้วยความสัตย์ตามที่ได้ประสบมา สำหรับผู้นำเอารูปหลวงพ่อไปจะเป็นผลดียิ่งขึ้น อาตมาขอฝากคาถาดังนี้ คือ ว่านะโม ๓ จบ แล้วกล่าวว่า **"สนฺติโต วิปุโล ธมฺโม"** ๓ หน จะเป็นมงคลนักแล.

คงไว้ในประวัติศาสตร์

พระพุทธรูปองค์นี้ หลักฐานที่ปรากฏหลังจากตกแต่งรอบองค์และฐานแล้วพบว่า หลวงพ่อผาเงาถูกฝังอยู่ใต้ฐานพระประธานใหญ่ภายในวิหาร เป็นพระพุทธรูปปูนปั้นโบราณลงรักปิดทองอย่างดีก่อนเอาลงฝังเชื่อว่าต้องผ่านพิธีสำคัญด้วย มีแจกันดอกไม้ทำด้วยดินเผาตั้งไว้ข้างหน้า องค์พระถูกครอบด้วยแผ่นดินเผาที่แต่งให้โค้งเว้าเข้ารูปสนิทแนบอย่างพอดีทุกส่วน เหมือนเป็นปลอกหุ้มไว้ทั้งองค์ รอบนอกมีหินเผาก้อนใหญ่น้อยขนาดต่าง ๆ ปะปนกับเนื้อดิน เหนือพระเศียรมีการนำก้อนหินเรียงอำพรางไว้อย่างหนาแน่นด้วยความตั้งใจ และต้องใช้กำลังคนจำนวนมาก ผู้มีอำนาจและบารมีมากเท่านั้นที่จะบงการนี้ได้ เชื่อว่าหลังจากทำการฝังพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์แล้ว จึงได้ลงมือก่อแท่นแก้ว หรือฐานชุกชีทับ แล้วจึงก่อสร้างพระพุทธรูปประธาน หน้าตักขนาด ๔ วา บนตำแหน่งที่ฝังองค์พระพุทธรูปอีกที เป็นการสร้างด้วยเจตนาที่จะซ่อนเร้นให้พ้นจากการขุดคุ้ยภายหลัง

เป็นเหตุชี้นำให้วิเคราะห์ได้ว่า สถานที่แห่งนี้ คือศาสนสถานประจำเมืองที่เคยเจริญรุ่งเรืองมาก่อน ฉะนั้นการขุดแต่งต้องใช้ความพยายามให้ได้สภาพเดิมมากที่สุด เพื่อคงหลักฐานในทางโบราณคดีไว้.

พระอาจารย์ คำแสน คมฺภีโร

ประวัติผู้ดำเนินการสร้างวัดครั้งแรก

พระอาจารย์คำแสน คมฺภีโร

เป็นพระภิกษุชาวจังหวัดอุดรธานี อุปสมบทมาเป็นเวลานาน ๑๕ พรรษา ที่วัดสันติธรรมาราม บุคคโล กรุงเทพ ฯ ได้ศึกษาพระธรรมวินัยและปฏิบัติอย่างเคร่งครัด เป็นลูกศิษย์สายหลวงพ่อ **พระมหาปาน อานนฺโท** อาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิปัสสนา พระราชอาณาจักรลาว (มรณภาพไปแล้ว) ได้จาริกธุดงควัตรจากกรุงเทพมหานครมาถึงเชียงราย เมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๑๔ เพื่อจะเดินทางไปศึกษาพระไตรปิฎก และปฏิบัติยังประเทศพม่า ได้แวะมาเยี่ยมชาวเชียงรายในปี ๒๕๑๙

ขณะนั้น คณะศรัทธาชาวบ้านสบคำและพระภิกษุสามเณร ขุดพบพระพุทธรูปหลวงพ่อผาเงาได้ใหม่ ๆ พระอาจารย์คำแสน เกิดความสนใจในความมีศรัทธาของชาวบ้านที่นำบุตรหลานมาบวชเป็นพระภิกษุสามเณร รวมทั้งชาวเขาที่มีศรัทธารวมทั้งสิ้น ๔๙ รูป และได้ปลูกสร้างที่พักให้อยู่ปฏิบัติปะปนกัน การขาดผู้ควบคุมที่มีความรู้ และขาดการศึกษาทำให้ขาดระเบียบ อาจารย์เกิดความสลดใจ และต้องการที่จะช่วยเหลือกุลบุตรเหล่านั้น

คณะศรัทธาจึงได้อาราธนานิมนต์ให้ท่านอยู่ช่วยบูรณะปฏิสังขรณ์ พระอาจารย์คำแสน คมฺภีโร จึงตัดสินใจเข้ามาดำเนินงาน ระยะแรกนั้นสถานที่ยังเป็นป่ารกทึบ ด้านใต้เป็นป่าช้า บนเขามีทรากโบราณสถานปรักหักพังกระจายเกลื่อนทั่วบริเวณ หลังจากที่มีการสำรวจบริเวณโบราณสถานดอยคำ ซึ่งเป็นที่ตั้งวัดพระธาตุผาเงานั้น ผลการสำรวจพบว่า มีทรากโบราณสถานมากมาย เช่น วิหาร, พระพุทธรูปประธานโบราณ, พระเจดีย์ผาเงา, พระเจดีย์จอมจัน พระเจดีย์เจ็ดยอด (พระบรมธาตุพุทธนิมิตเจดีย์ปัจจุบัน) ทรากอุโบสถ, สถูปหลายองค์ที่บรรจุอัฐิ ฯลฯ ด้วยความที่ปรากฏร่องรอยความรุ่งเรืองของสถานที่มาแต่โบราณ คณะศรัทธาชาวบ้านจึงมีกำลังใจ ร่วมแรงกันแผ้วถางตัดแนวถนนในบริเวณวัด ตัดทางขึ้นยอดเขาอันเป็นที่ตั้งของพระธาตุเจ็ดยอดจนเป็นผลสำเร็จ

พระอาจารย์คำแสน คัมภีโร ได้ทำการสร้างวัดและบูรณะ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๙ – พ.ศ. ๒๕๒๙ จนเป็นที่รู้จักกันทั่วไป นับว่าท่านได้สร้างประโยชน์ให้ทางศาสนา ประเทศชาติบ้านเมืองมาก

ต่อมาพระอาจาย์วัณชัย สีลวณฺโณ ดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาส ปี พ.ศ. ๒๕๓๐–๒๕๓๑

ปัจจุบันนี้ พระอธิการประเสริฐ ปญฺญาวชิโร ได้ดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสและได้ดำเนินการบูรณะปฏิสังขรณ์ต่อจากเจ้าอาวาสองค์แรก ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๑ จนถึงปัจจุบัน

วัดพระธาตุผาเงามีเนื้อที่ ๓๗๙ ไร่ เป็นเขตที่กรมศิลปากรสำรวจไว้ ๑๔๓ ไร่ บริเวณวัดครอบคลุมเขาดอยคำทั้งหมดซึ่งเป็นที่ตั้งของพระเจดีย์เจ็ดยอดที่สลักหักพังไปเหลือเพียงฐานดังกล่าว

จากนั้นต่อมาทางคณะศรัทธาจึงได้ร่วมกันเป็นคณะกรรมการ เพื่อจะสร้างพระบรมธาตุพุทธนิมิตเจดีย์ขึ้นไว้เป็นที่บรรจุพระบรมสารีริกธาตุให้เป็นที่เคารพบูชาของท่านพุทธบริษัทสืบต่อไป

เมื่อคณะกรรมการเกิดมีจิตศรัทธา จึงได้กราบบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงทราบฝ่าละอองธุลีพระบาท ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถพร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีเสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๒๔ ทรงเจิมศิลาฤกษ์สร้างพระบรมธาตุพุทธนิมิตเจดีย์ และทรงเททองสร้างพระประธานพระพุทธรูปเชียงแสนสิงห์หนึ่ง

จากนั้นได้ก่อสร้างพระบรมธาตุพุทธนิมิตเจดีย์ครอมพระเจดีย์องค์เดิม เมื่อสำเร็จก็จะเป็นศรีสง่าแลเห็นได้ทั้ง ๓

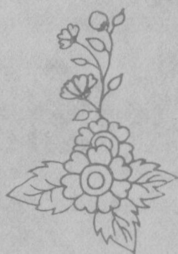
ประเทศ คือ ไทย ลาว และพม่า อย่างสวยงาม อีกประการหนึ่ง พระบรมธาตุพุทธนิมิตเจดีย์องค์นี้สร้างขึ้นเพื่อร่วมฉลองกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี และเทอดพระเกียรติ พระมหากษัตริย์ไทยคณะกรรมการมี ท่านผู้หญิงอุศนา ปราโมช เป็นประธาน ประกอบด้วยข้าราชการ พ่อค้าประชาชนจากหลายฝ่าย

จึงขอเชิญชวนท่านผู้ใจบุญทั้งหลาย ร่วมกันสถาปนาโบราณสถานที่บรรพบุรุษของเรา ได้สร้างไว้ให้มั่นคงอยู่ตลอดไป

นโยบายและโครงการดำเนินงานของวัด

เมื่อต้นเดือนพฤษภาคม ๒๕๑๙ คณะศรัทธาได้ทำการขุดแต่งบริเวณรอบฐานพระประธานใหญ่ในวิหาร และรอบองค์หลวงพ่อผาเงาเริ่มทำการก่อสร้างบูรณะพัฒนามาโดยลำดับ อาทิเช่นก่อสร้างซุ้มประตูและกำแพงด้านหน้าวัด ล้อมลวดหนามกั้นบริเวณด้านหลังเขา เก็บอิฐเก่าที่เกลื่อนกลาดบริเวณพื้นที่และอิฐที่ได้รับบริจาคจากผู้มีศรัทธานำมาร่วมบูรณะเจดีย์ผาเงา, สร้างศาลาการเปรียญ, กุฏิสงฆ์, กุฏิกัมมัฏฐานสำหรับนักปฏิบัติ, กุฏิปฏิบัติสำหรับอุบาสกอุบาสิกา และอื่น ๆ สร้างศาลาอบรมและปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐาน

ขณะนี้กำลังสร้างพระวิหารหลวงพ่อผาเงาพร้อมที่พักคณะศรัทธาญาติโยมผู้ที่เข้าอบยาสมุนไพร และผู้จาริกแสวงบุญซึ่งจวนจะเสร็จแล้ว ก่อตั้งโรงอบยาสมุนไพรเพื่อรักษาโรคแก่ประชาชนโดยทั่วไป ส่วนผู้ที่ประสงค์จะปฏิบัติวิปัสสนา ทางวัดได้สร้างกุฏิไว้เป็นสัดส่วนพร้อมกันนั้นได้ดำเนินการจดทะเบียนกับกรมการศาสนา ยกฐานะวัดร้างเป็นวัดมีพระสงฆ์ให้ถูกต้องตามกฎหมายมหาเถรสมาคม เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๒๒

พระบรมธาตุพุทธนิมิตรเจดีย์

เมื่อเรายืนอยู่บนฐานพระบรมธาตุพุทธนิมิตรเจดีย์
ณ วัดพระธาตุผาเงา จะมองเห็นสามประเทศคือ พม่า ไทย ลาว

พม่า

ลาว

แม่น้ำโขง

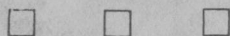
ไทย

พระสังกัจจายนะ

รายชื่อผู้ร่วมสร้างหนังสือประวัติวัดฯ

รายละ 2,000 บาท

คุณวรรณวิจิตร - คุณภานดา แสงประทีป

รายละ 1,000 บาท

ครอบครัว ลิ้มธนากุล คุณสมบูรณ์

คุณสุนิสา สิงหเสมานนท์

พ.ต.ต.เชาวลิต - คุณกันยา สิงห์เจริญ

คุณชาญชัย พฤฒิพงศ์ชูช่วย

รายละ 500 บาท

คุณสุนิสา สิงหเสมานนท์ น.ท.อยู่ยง ปรานอม

คุณมานิต ธิกำเหน็ด คุณแม่ลิ้นจี่ สิงห์เจริญ

พ.ท.อุทัย - คุณพัชนี ทินกร ณ อยุธยา

คุณเพชร - คุณภริช เจตน์ สิงห์เจริญ

คุณภานต์ โดมกระจ่าง

คุณเชาวรัตน์ สุทธิรัตน์ แจะครอบครัว

รายละ 300 บาท

คุณป้ากิม นัยตระกูล

รายละ 200 บาท

คุณประยูร-คุณบุญชู จึงเจริญ	คุณประสิทธิ์ ประสิทธิ์วิไล
คุณศิริทิพย์ ไทยตรง	คุณกองลี วงศ์ใหญ่
คุณเฉนียน คำวิเศษ	คุณบุญมี-คุณรัตนพร นภาพันธ์
คุณต่อพงศ์ แก่นทอง	

รายละ 150 บาท

คุณวิวัฒน์ สัตย์ซื่อ	คุณอนุ พยัคฆ์จำเริญ

รายละ 100 บาท

คุณแอ๊ว เอี่ยมสำอางค์	คุณชลธาร วงค์กฤษ
คุณวิไล ประทุม	คุณสุดาพร เพิมเบอร์ตั้น
คุณป้าพยอม รัตนบัลลังก์	คุณทัศนากรณ์ กิ๊บสัน
คุณวันดี สิงห์สุข	คุณทองพูล บูรณพันธุ์
คุณปริญ เจียมไชยศรี	คุณสุขุม เรืองรุจิระ
คุณบุญมี ปรุงแต่ง	คุณวิทยา ฉันท์ธารา
คุณลุงสงุ่ม-คุณป้าเสงี่ยม บุญวัฒน์	คุณปวน-คุณภา สมฤทธิ์
คุณชูชีพ อ่อนบาลนิล	คุณบุญชัย มณีกุลโรจน์

รายละ 100 บาท

คุณพจนีย์-คุณผาสุข เอกอักษร คุณบัญชา กลับทาพันธ์
น.พ.สุทัศน์-คุณวราวรรณ์ กลับชูสกุล
คุณสกุล-คุณเพ็ญฉวี แสงประยุทธ คุณสมบัติ ชาตะสิงห์
คุณช่วงวิทย์ รัตนชำนอง คุณจารุณี อาจหาญวงศ์
น.ส.จำปี คิระบรรณ คุณอำนาจ-คุณอนุลักษณ์ พลวงค์
คุณศิริพร ตรียะเกษม คุณกนกภรณ์-คุณสมศรี เดชฤทธิ์
คุณทนง-คุณจันทร์เพ็ญ ประราชจิตร
ดร.สุพงษ์ ลิ้มธนากุล พร้อมครอบครัว
คุณพิชัย-คุณสุวรรณี นันทเสรี คุณชนะวัฒน์ วงศรี
คุณจำนงค์ อนันตกูล คุณสุริยะ ธงภักดี
คุณอังคณา โขนจ่ม คุณพ่อใหญ่ เหล่าจันทร์
คุณสำราญ ยอดคำ คุณแม่ใหญ่ การประเสริฐ
คุณพันศักดิ์ อ่องสุข พ.อ.นคร ตุงคสวัสดิ์
คุณอุดมศักดิ์ สระดิษฐ์ คุณจันทนา ภูยาธร
คุณยุวดี ครูพิพัฒน์ คุณระเบียบ สังคโต
คุณสรศักดิ์ พลสวัสดิ์ คุณตั้ง ประกองสิทธิ์
คุณสมเกียรติ หมั่นงาน คุณประกอบ กราดาไทย

รายละ 100 บาท

คุณกนกพรรณ ปุ่นทอง	คุณสุนีย์ ปลั่งฤทธิสิทธิ์
คุณเกรียงศักดิ์-สุดใจ พงษ์พานิชนุกูล	คุณสาคร รอดเลี้ยง
คุณลือ สะสม	คุณวิเชียร แซ่จือ
คุณจารุวรรณ จินดาธรรม	คุณกุหลาบ ชุ่มมงคล
คุณเสงี่ยบ อินทรพิมาย	คุณรัชนี ชุมแก้
คุณลัดดา ภีระปัญญา	คุณอำไพ เชยกลิ่นเทศ
คุณเจียมใจ ชัยวานิชกุล	น.ส.เอมอร นิยมหันต์
คุณอรอนงค์ เงินคำ	คุณฉันทนา ภัทรชัย
คุณพิกุลทอง ศิริโรจน์กุล	คุณมูล พันศรี
น.ส.จินตนา มณีรัตน์	คุณสมหวัง แซ่เตีย
ร.ต.อ.ชรัช วังพฤกษ์	คุณบุญเลี้ยง กลับกลาง

รายละ 90 บาท

พระสมโภชน์ กตปุญโญ

รายละ 70 บาท

คุณมณีรัตน์ นิตยาวัฒน์	คุณสมสรร พงษ์อุดม

รายละ 60 บาท

คุณอนงค์ ศรีธีรเนตร	คุณทวีพร ทองมา

รายละ 50 บาท

คุณรักชนก นามโคตร คุณอัจจวุติ อุดม

คุณประไพพรรณ วงค์พรหมมินทร์

คุณสุดใจ–คุณอารีย์–คุณสินีนาค มหามิตรมงคล

คุณเฮียง เขียนดวงจันทร์ คุณประสาท ลุคลีมัย

คุณหัสชาทิพย์ กันทรคำ คุณศรี–คุณวิลัย คำแสน

คุณส่องใส มังคลาด ด.ช.เอริท คุมรอด

คุณสุรเดช พึ่งธรรม คุณคมทาย บุญญะการกุล

จ.ส.อ.พีรศักดิ์ สุวรรณน้อย คุณสมฤดี แจ่มจรัส

คุณสลิตภัทร์ สุวรรณน้อย คุณมนชัย เทียนรอด

คุณพัชรินทร์ คำหาญพล คุณโภควดี เพ็ญสว่างพัฒนา

คุณโสฬส เอี่ยมศิลป์ คุณบุญเทียน บุญยืน

ร.อ.ภูวดล จุฑามาศ คุณจุรีรัตน์ คีรีรัตน์

คุณแสดง ต้นตยากร คุณประพันธ์ พิมพ์ประโพน

คุณทวิช เกิดพุฒ คุณชื่นฤดี มาศรัตน์

คุณสันทนา เกิดพุฒ คุณปริตตา มโนหาญ

คุณวารี อุตวิชัย ด.ญ.นัตยนันท์ ชัยวัฒนายน

คุณพรพรรณ เนียมพึ่ง คุณพรรณชื่น ขันติ

รายละ 50 บาท

คุณวิชินทร์-คุณเลอลักษณ์ ทิพย์มณฑล

ด.ญ.อริศรา-ด.ญ.อิสริยาภรณ์ พลวงศ์

คุณศรีภัทรา-คุณสาวิตรี-คุณกฤษรินทร์ เกียรติธนศักดิ์

คุณจรูญ รุ่งเรืองรักษ์สกุล	คุณนิกร ยอดคำ
คุณเกรียงศักดิ์ ศรีแสงเจริญ	พระไพโรจน์ ยนตปธมฺโม
คุณเหลือง ค้องประเสริฐ	พระพรชัย ธมฺโม
คุณชิด บุตรวิเชียร	พระสังวาลย์ ปิยปุตฺโต
คุณบัว ปรานจรอน	คุณเดชา อัศวธนุกรณ์
คุณพยอม เพชรพุ่ม	คุณคณิต จิตรักษา
คุณอมรา ฉายาพันธุ์	คุณสถาพร-คุณสุทธี เลิศกุล
คุณเจือ เดชจิต	คุณอยู่ใจ แซ่ลี่
คุณอมร กันทกัน	คุณรุณ สัญชัยศรกุล
คุณลำจวน ศรีจันทร์	คุณจิตร หล่อเกิดผล
คุณประยูร สิงหราช	คุณมาลี แซ่เฮ็ง
คุณอารีย์ จิตรสาคร	คุณกฤษณา
คุณอาภรณ์ แซ่อึ้วง	คุณพ่อชาลี วิญญาเย็น
คุณวรรณา ชูสวัสดิ์	คุณอมรรัตน์ พรมปัน

รายละ 50 บาท

คุณยุพิน ทองปาน	คุณชาลี อิทยานุเทพ
คุณพรรณี	คุณมานิตย์ ปิยานนท์
คุณสมหมาย บุญศรีพิทักษ์	คุณอรรณา บุญศรีเมือง
คุณชนัดดา องค์บรรจบ	คุณบรรจง แก้วปกาศิต
คุณฉลอง อภินันทนากูล	คุณอนงค์ พรสิงห์
คุณเนาวรัตน์ นิฐิจันทร์	คุณสงวน-คุณทองใบ
คุณบุญสม เบญจพงษ์	คุณกฤษณา พิมลบรรยง
คุณชุมนุม โพธิวัชร	คุณวันเพ็ญ เสนานินทา
จ.ส.อ.ทวี สมทรง	คุณวีระ สาลี
คุณพเยาว สุวรรณอัย	คุณประกอบ แก้วพิทักษ์
คุณคำมา ศรีสุขคำ	คุณสมร สุนทรพฤกษ์
คุณนิคม มัชมาน	คุณมาคา สิงหวนิช
คุณอมรพรรณ สันตกิจ	คุณหมื่น สนธิ
อาจารย์คำแสน โสพรหม	คุณอังคณา กรุณาวงศ์
คุณอดุลย์ เหรียญศรีวงศ์	คุณจณัญ ทิพวรรณ
คุณอุเทน-คุณประนอม เองธนไพบูลย์	
คุณสมนึก แสนสุวรรณ	คุณวิไล แสนสุวรรณ

รายละ 50 บาท

คุณทองสุก อุ่นแก้ว
คุณปราโมทย์ ใจกล้า
คุณอุบล ฟูวุฒิ
คุณมุทิตา วิหาตเวทย์
คุณสุบิล คำบุญเรือง
คุณอารีย์ สุทธิพันธ์
คุณประหยัด พิงวงค์ญาติ
ร.อ.สุดใจ โดยอาสา
คุณศรีพรรณ สุพัฒนศิริกุล
คุณบุญเติม มาสแสง
คุณวารี ทานิชวัตร
คุณวสันต์ เลี่ยวลิขิต
ด.ญ.สุพัตตรา วัฒทวิยา

คุณไพฑูรย์-ทัศนีย์ นงลักษณ์
คุณเพ็ญศรี วิลเลทส์
คุณอุทัยทิพย์ ศรีสม
คุณทองหล่อ สุวรรณธาศรี
คุณสมัชชา บุตรตา
คุณชูชัย ชูชาติเชิดวงค์
คุณสุปราณี จันทวงมา
คุณสุภาภรณ์ วรรณคุณภูล
คุณสุชาติ คนคล่อง
คุณอนุชัย ไวคำ
คุณสายอรุณ อวะนุติ
คุณเอื้อน เดี่ยวเด่น

รายนามผู้บริจาคสมทบทุน
พิมพ์หนังสือประวัติวัดพระธาตุผาเงา
อ. เชียงแสน จ. เชียงราย

คุณสุดใจ ลิ้มภักดี ๑,๙๐๐ บาท

คุณพจนีย์ ดิษฐพันธุ์ ๖๐๐ บาท

รายละ ๕๐๐ บาท

คุณบัวคำ ยาวิเลิศ

คุณเชิดศักดิ์ วิทิตกูล

คุณธนวัฒน์ วงศ์ทอง

คุณวันทนีย์ วงศ์ทอง

ด.ช. อาจิณเวท วงศ์ทอง

ด.ช. อายุวัฒน์ วงศ์ทอง

คุณสุมล ชูเชิดแสง

คุณสม อัศวรุ่งฤทธิ์

บริษัทเลี่ยง (๑๙๘๑) จำกัด มธุรสไอศครีม

รายละ ๓๐๐ บาท

คุณสมชัย ปรศุวีระ

คุณประยูร วงษ์ชื่น

คุณสุมาลี ณ เชียงใหม่

รายละ ๒๐๐ บาท

คุณอุดม กิจเจริญ

คุณปรีชา–คุณบุญเยี่ยม

คุณชำนาญ จันทรศุภวงษ์

คุณสมเจตน์ ศุภฤกษ์รัตนา

คุณสำเริง สังข์เกษม

คุณกิติวัฒน์ ธรรมพงศ์ และครอบครัว

คุณวรรณี ด ช. สุรชาติ ด.ช. ยอดยิ่ง ศรีสุวรรณรัตน์

รายละ ๑๐๐ บาท

คุณทวี ทรัพย์นิธิกุล	คุณสุมาลี อัศยเผ่า
คุณสิวดี ชนาลงกรณ์	คุณประธาน สุวรรณเศวตร
คุณกิมเซ้ง แซ่กิม	คุณประภัสสร สุวรรณเศวตร
คุณเล็ก แซ่จู	คุณสมหมาย ธนาพรสิน
คุณลักขณา ขนิษ	คุณจงกล บีนจินดา
คุณพรศักดิ์ จิรนันท์สุโรจน์	คุณเปรื่อง วังทอง
คุณวรสิทธิ์ สิทธิ์จงสถาพร	คุณสุจิตรา จริโมตาร
คุณสุวัฒน์ สมเจตนะพันธ์	คุณสุชฎา สุวรรณสาร
คุณอภิรักษ์ วิจิตรเกษมวงศ์	คุณบรรยง โสภิตอาชาศักดิ์
คุณลีเจีย แซ่ตั้ง	คุณสุริยะ จุลอมรโชค
คุณอุไร อรุณประพันธ์	คุณสร้อยเพชร มหพันธ์
คุณซ่อนกลิ่น จิติมานนท์	พระครูธรรมโกศล
คุณสมศรี รัตนศรี	คุณเฉลิม โพธิ์สุวรรณ
คุณเจียมใจ บรรยายกิจ	คุณชลิต ชงลิต เมธารัตน์
คุณเจ้ฟ้า เซียงเสียว	คุณอำนวย–คุณทองม้วน
คุณเจ้ไล สุระพานิชกุล	คุณวิสิษฐ์ เล้าชัยวัฒน์
คุณโกวิทย์ สุจริตกุล	คุณวิเชียร ธรรมจริสวงศ์
คุณสุวิมล โชควัฒนาคุปต์	คุณอมร อัศวมงคล
คุณสุนีย์ โอตาร	คุณมาลี เทพรอง
คุณสุนิษา ตันเจริญ	นพ. ประธาน กาญจนาลัย

รายละ ๑๐๐ บาท

คุณกันยา ตันสกุล	คุณชุมพล ภาษิตานนท์
คุณหัถยา กลัดราย	คุณบุปผา เหล่าสุวรรณรัตน์
คุณถวิล มนัสน้อม	คุณชัยพฤกษ์ สิทธิศักดิ์
คุณพิมพ์ใจ อิ่มสมบัติ	คุณเบ้ แต้สี
คุณไพวัลย์ ชำนินาวากุล	คุณสำอางค์ ลอรัตนเรืองกิจ
คุณอัศวิน ภู่ดำรงค์	คุณประพันธ์ ม่วงศิริ
คุณปรีชา ม่วงศิริ	คุณอนงค์ อยู่กรณ์
คุณเสรี อุทัยสาง	คุณนริศ ภัทรกุลพร
คุณสมศักดิ์ เชี่ยวพิบูลย์กิจ	คุณวรมล เชียงทอง
คุณวิริยา มุงพาลชน	คุณแม่จุก น่วมฉ่ำ
ครอบครัว "เจริญจิตบัญจ์"	คุณเพ็ญศรี แจ่มจำรัส
คุณนที ศรีนะพันธ์	คุณวีระจิต ดวงพัตรา
คุณเซี่ยมลุ้ย แซ่เตียว	คุณไพรัตน์ แซ่ตั้ง
คุณวราภรณ์ ชาญสายลนธี	คุณอัมพร เรืองเวหา
คุณเสริม ปรีชาชาญ	คุณสุรีย์ งามวุฒิวร
คุณณรินทร์ เสริมสุข	คุณอานันท์ เรือนสุข
คุณสูงเนิน คงทรัพย์	คุณรุ่งทิวา แสนสุขสำราญ
คุณบุญทัน บัวเจก	คุณรุ่งสว่าง ศรีมึงเมืองเวช
คุณจุมพล อิ่มเต็ม	คุณกิตติมา กาญจนภักดิ์

รายละ ๑๐๐ บาท

คุณเวิ่งเซียง แซ่ก้วย	คุณกันยารัตน์ เลื่องเชื้อง
คุณเกรียงศักดิ์ ไกรศรีสมบัติ	คุณบัญญา ทองสมบูรณ์
คุณจิระพล ชีวะบุตร	คุณปราโมทย์ สมบุญสกุลศรี
คุณศรีไทย บริบูรณ์สมบัติ	คุณสุมาลี โกวะประดิษฐ์
คุณย่งเซี้ยง แซ่เล้า	คุณพาวิชช์-คุณพิมพรรณ รัตนโกมล
คุณไพฑูรย์ สุนทรา	คุณถวัลย์ วงค์คำหาญ
คุณบุญเนตร พิศวง	คุณกุศล คำเกตุ
คุณประหยัด พลเสน	คุณทองแดง บัวเตย
ด.ช. ปริญญา โกวะประดิษฐ์	ด.ช. นัฐพล โกวะประดิษฐ์
ด.ญ. นัฏฐา โกวะประดิษฐ์	คุณแม่ระเบียบ กุลแสงเจริญ
คุณแม่สีนวล เต็งเก	คุณประเมิน พูลสุข
คุณพรสวรรค์ ตุงคเศรวงศ์	คุณสิรทักข์ ภัททิยกิจ
คุณลัดดา เรืองธรรม	คุณบุญรัตน์ รัตนกิจ
คุณบุญศรี นาคทอง	คุณโสภณ เฉลิมพงศ์ชัย
คุณศิริศักดิ์ พรรณเชษฐ์	คุณวิมล พรอำไพพรรณ
คุณธารวี ฟุ้งเกียรติ	ดร. สตัสโรจน์ โรจน์เมธา
คุณจิระวิทย์ ห่อสถาพรพันธ์	คุณประวิทย์ วิริยะประพันธ์
คุณพรชัย กิจวิมลรัตนา	คุณอารี สุริยาส่องแสง

คุณศรีสุภา–คุณอดิศักดิ์ อัศวโกวิท

โรงงานแกะสลักกระจกไวทิอาร์ต ๑๒๖/๒๒๑ ซ. กำนันแม้น

ถ. เอกชัย บางขุนเทียน	๙๙ เล่ม
คุณจริตรา สีบ่สังข์	๕๐ เล่ม
คุณนงนุช แสงประสิทธิ์	๕๐ เล่ม
คุณลัดดาวัลย์ สุภาพวิบูลย์	๕๐ เล่ม
ด.ช. สถาบัตย์ ดอกบัวทอง	๕๐ ,,
คุณจอมศรี โคจรตระกูล	๕๐ บาท

รายละ ๑๐๐ บาท

คุณมานิต ลอยถาดทอง	คุณสำเริง นาคเกิด
คุณประสิทธิ์ นาคเกิด	คุณวินัย บุญเพ็ง
คุณมาลี หุ่นสุวรรณ์	คุณวิใจ พึ่งเกตุ
คุณพริ้ง พึ่งเกตุ	คุณปรีชา จิตต์ฉ่ำ
คุณสมชาย พึ่งเกตุ	๒/๖๓ สุขสวัสดิ์
ครอบครัว กัลยาพานิชย์	ดร. สตัสโรจน์ โรจน์เมธา
คุณรุจินันท์ อัครเดชา	คุณสายรักษ์ แก้วกระจ่าง
คุณสุธิชาติ แก้วกระจ่าง	คุณสุทธิรัก แก้วกระจ่าง
คุณสุธิพันธ์ แก้วกระจ่าง	

ความเป็นมา....
พระบรมสารีริกธาตุ

พระบรมสารีริกธาตุเป็นวัตถุมงคลสูงสุดในพระพุทธศาสนา แต่พุทธบริษัทเป็นจำนวนมากไม่สู้ให้ความสนใจ อาจเพราะด้วยเป็นสิ่งที่ค่อนข้างจะหาได้ยาก และการจะพิสูจน์ว่าเป็นของแท้หรือไม่ก็เป็นการลำบาก จนบางท่านกล่าวว่าเป็นสิ่งสุดวิสัย แม้พุทธศาสนิกบางท่าน มีพระบรมสารีริกธาตุไว้ในความครอบครอง ก็ไม่นำประดิษฐานไว้ในที่อันสมควร และหมั่นสักการะบูชาด้วยไม่เชื่อในพระปาฏิหาริย์ของพระบรมสารีริกธาตุก็ได้ ความจริงแล้วพุทธองค์ทรงสมบูรณ์ด้วยอิทธิฤทธิ์ บุญญฤทธิ์ เป็นผู้หลุดพ้นจากกิเลสเสวะทั้งปวง จนตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทั้งนี้ด้วยการบำเพ็ญบารมี มาเป็นเวลาหลายแสนกัลป์ของพระองค์

ความเป็นมาของพระบรมสารีริกธาตุมีว่า เมื่อพระพุทธองค์เสด็จดับขันธปรินิพพานแล้วพระมหากัสสปพร้อมด้วยพระภิกษุสงฆ์ เดินทางมาจากปาวานคร เมื่อมาถึงมกุฏพันธนเจดีย์

เมืองกุสินาราก็เข้าไปนมัสการพระสรีระปรากฏบังเกิดเหตุเป็นอัศจรรย์ว่า เพลิงทิพย์เกิดขึ้นเองลุกไหม้สรีระจนเหลืออยู่แต่พระอัฐิ พระเกศา พระโลมา พระนขา พระทันตา กับผ้าคู่หนึ่งสำหรับห่อพระบรมสารีริกธาตุนั้นไว้ เมื่อได้มีการแบ่งพระบรมสารีริกธาตุแก่พระมหากษัตริย์และพราหมณ์ ทั้ง ๗ นคร ที่เข้ามาขอแล้วพระมหากษัตริย์และพราหมณ์ ต่างสร้างพระสัมมาสัมพุทธเจดีย์ขึ้นบรรจุพระบรมสารีริกธาตุไว้ในแว่นแคว้นของตน

ครั้นพุทธกาลล่วงได้ ๒๑๘ ปี พระเจ้าศรีธรรมาโศกราช โปรดให้อัญเชิญพระบรมธาตุที่ขุดได้จากพระสัมมาสัมพุทธเจดีย์ที่กษัตริย์สร้างบรรจุไว้ดังกล่าว นำไปบรรจุในเจดีย์ที่พระองค์ทรงสร้างขึ้นกับได้อัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุบางส่วน ไปประดิษฐานสืบพระศาสนาที่ลังกาทวีป สมัยต่อมาพระพุทธศาสนาแพร่หลายไปยังนานาประเทศในทวีปเอเชีย ความเคารพนับถือในพระบรมสารีริกธาตุก็เจริญแพร่หลายขยายตามกันไป พระมหากษัตริย์ผู้ปกครองประเทศต่าง ๆ ได้ทรงสร้างเจดีย์บรรจุพระบรมสารีริกธาตุไว้เป็นปูชนียสถานที่เคารพสักการะเป็นจำนวนมาก เช่น พระธาตุดอยตุง พระธาตุจอมกิตติ พระธาตุพนม พระธาตุดอยสุเทพ พระธาตุหริภุญไชย พระธาตุช่อแฮ พระธาตุดอยทอง และพระธาตุผาเงา เป็นต้น

อิทธิปาฏิหาริย์ของพระบรมสารีริกธาตุ เช่นปรากฏเป็นดวงไฟส่องสว่างดุจสีรุ้งพุ่งไปในอากาศ หรือเสด็จจากเจดีย์องค์หนึ่งไปยังอีกองค์หนึ่ง หรือบางครั้งพระบรมสารีริกธาตุและพระธาตุอรหันต์ที่เก็บรักษาบูชาไว้ ขยายจำนวนเพิ่มขึ้นเป็นที่น่าอัศจรรย์

เท่าที่ได้พบเห็นลักษณะของพระบรมสารีริกธาตุหรือพระธาตุของพระอรหันต์นั้น มักมีลักษณะส่วนใหญ่ดังนี้ กลม ยาวรี เสี้ยว เป็นเหลี่ยม และมีลักษณะเล็กบ้าง ขนาดกลางบ้าง เป็นมันเลื่อมมีหลากสี เช่นสีทองอุไร สีขาว สีแดง สีดำ เป็นต้น แต่ถ้าเป็นพระบรมสารีริกธาตุแล้ว ขนาดใหญ่เท่ากับเมล็ดถั่วหัก ขนาดกลางเท่าเมล็ดข้าวสารหัก ขนาดเล็กเท่ากับเมล็ดพันธุ์ผักกาด มีสีทองอุไรบ้าง ขาวใสดังแก้วผลึกบ้าง สีดอกพิกุลแห้งบ้าง พระบรมสารีริกธาตุ ขนาดกลางและขนาดเล็กเสด็จลอยเหนือน้ำได้ โดยประทับลงบนน้ำทำให้น้ำเป็นแอ่งหรือเป็นรอยบุ๋มลงไป จะมีรัศมีของน้ำหรือประกายของน้ำปรากฏเป็นแฉก ๆ บางครั้งก็จมน้ำแต่เมื่อช้อนขึ้นมาก็สามารถลอยได้ใหม่ นอกจากนี้ยังมักรวมตัวกันเสมอ

จากประสบการณ์ที่ได้พบมา อาตมาสามารถกล่าวได้อย่างมั่นใจที่สุดว่าบุคคลผู้มีพระบรมสารีริกธาตุ หรือพระธาตุของพระอรหันต์ไว้ในความครอบครอง หากหมั่นเคารพกราบไหว้สักการบูชาและประพฤติตนอยู่ในทางที่ชอบด้วยศีลธรรม

แล้ว จะประสบแต่สิริมงคลมีความสุข ความเจริญและความร่มเย็นเป็นอย่างยิ่ง และมักจะมีพระบรมสารีริกธาตุ หรือพระธาตุของพระอรหันต์เสด็จมาเพิ่ม กับจะปรากฏเป็นรัศมีในเวลาค่ำคืน หากแต่ผู้มีพระบรมสารีริกธาตุ หรือพระธาตุของพระอรหันต์ไว้ในความครอบครองแล้ว ไม่หมั่นเคารพสักการ-บูชา และประพฤติตนอยู่ในกรอบแห่งศีลธรรมอันดี พระบรมสารีริกธาตุ และพระอรหันต์ธาตุก็จะไม่อำนวยผลให้ และมักจะเสด็จไปประทับยังที่อื่น

นิทานธรรม

"แม่จ๋าคนทำบาปทำไมเขารวยเงินรวยทอง คนเคร่งบุญเคร่งศาสนาทำไมถึงจน"

"คนทำบาปเขารวยเพราะเขายังกินบุญเก่า อดีตชาติหรือชาติก่อนไม่หมด ชาตินี้ถ้าเขาไม่สะสมไว้อีก ทำแต่บาปชาติหน้าเขาก็จะลำบากมาก หรืออาจเป็นปลายชีวิตชาตินี้ก็ได้ คนทำบุญไม่รวยแต่มีความสุขใจนะลูก ทำบุญบาก ๆ แล้วขยันสร้างกรรมดีแล้วรวยเอง"

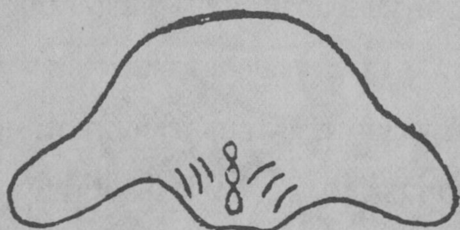
ประวัติพระบรมสารีริกธาตุต้นฉบับเดิม

ท่านโบราณาจารย์เรียบเรียง

ประวัติพระธาตุเล่มนี้เป็นของคัดมาแต่ฉบับโบราณเป็นของเลอะเลือน เพราะคัดลอกกันมาหลายต่อแล้ว ได้ตรวจสอบดูกับพระนามของพระอรหันต์ อสีติมหาสาวกที่ต้องกันก็มีที่คลาดเคลื่อนกันอยู่ก็มี จึงได้เทียบเคียงแก้ไขให้ถูกต้องตามความสามารถที่พอจะเป็นไปได้ เพื่อสาธุชนสัปปุรุษภายหลังผู้มีความยินดีที่จะแสวงหาพระบรมสารีริกธาตุ และพระอรหันตธาตุไว้บูชา ได้สันนิษฐานตกลงพอเป็นที่ตั้งแห่งความเลื่อมใส อนึ่งสัณฐานแลวรรณะแห่งพระธาตุทั้งปวง ที่ได้จำลองลงไว้เป็นรูปตัวอย่างในตำรานี้ ก็ได้เทียบเคียงอย่างของเก่า และแก้ไขตามสัณฐานพระธาตุจริง ๆ ที่มีอยู่นั้นบ้าง เพราะเหตุดังนั้น จะต้องเข้าใจว่ารูปตัวอย่างในตำรานี้เป็นแต่อุทาหรณ์เท่านั้น ถ้าพระธาตุองค์ใดมีสัณฐานคล้ายคลึง ถึงไม่เหมือนกันทีเดียวกับตัวอย่าง ก็ต้องนับเอาเป็นอันใช้ได้

การบูชาพระธาตุนี้มีผลานิสงส์มากนัก อาจให้สำเร็จประโยชน์และสุขสมบูรณ์ได้ทั้งในชาตินี้และชาติหน้า ประโยชน์อย่างยิ่งคือพระนฤพานแต่ผู้ที่ไม่เชื่อแลไม่เคยบูชาก็ไม่สามารถจะรู้ได้ เพราะผลานิสงส์ทั้งนี้จะเกิดปรากฏก็เพราะผู้มีความเลื่อมใส และกระทำสักการบูชาโดยสุจริตเท่านั้น

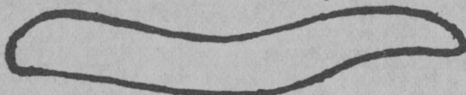
พระพุทธสรีธาตุองค์ใหญ่ทั้ง ๗ ซึ่งพระเตโชธาตุมิได้สังหารให้ทำลาย คงเหลืออยู่ดังนี้

พระอุณหิศ ประดิษฐานอยู่ ณ เมืองอนุราชสิงหพ

พระรากขวัญเบื้องขวา ประดิษฐานอยู่ ณ เมืองอนุราชสิงหพ

พระรากขวัญเบื้องซ้าย ประดิษฐานอยู่ ณ เมืองพรหมโลก

พระทาฒธาตุขวาเบื้องบน ประดิษฐานอยู่ ณ ดาวดึงษ์เทวโลก

พระทาฒธาตุขวาเบื้องบน ประดิษฐานอยู่ ณ เมืองคันธารรัฐ

พระทาฒธาตุขวาเบื้องล่าง ประดิษฐานอยู่ ณ ลังกาสิงหพ

พระทาฒธาตุซ้ายเบื้องล่าง ประดิษฐานอยู่ ณ นาคพิภพ

๑๐ พระบรมสารีริกธาตุ มีสัณฐานดังเมล็ดถั่วแตกอย่างหนึ่ง ข้าวสารหักอย่างหนึ่งเมล็ดพันธุ์ผักกาดอย่างหนึ่ง มีพรรณดังสีทองอุไรสีแก้วผลึก หรือแก้วมุกดาสีดอกพิกุลอย่างทองอุไรนั้นบางทีมีรูทะลุตลอด เส้นผมลอดได้

ธาตุพระสารีบุตร

(อัครสาวกเบื้องขวา ธรรมเสนาบดี เลิศทางปัญญา) สัณฐานกลมเป็นปริมณฑลบ้าง รี เป็นไข่จิ้งจกบ้าง เป็นดังรูปบาตรคว่ำบ้างพรรณขาวสีสังข์ สีพิกุลแห้ง สีหวายตะค้า

ธาตุพระโมคคัลลานะ

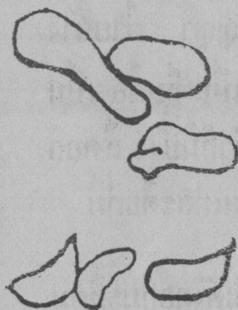
(อัครสาวกเบื้องซ้าย เลิศทางมีฤทธิ์มาก) สัณฐานเป็นผลมะตูม แลเมล็ดทองหลางก็มี แลเมล็ดสวาทก็มี เป็นเมล็ดดำก็มี สีเหลืองเหมือนหวายตะค้าบ้าง สีขาวบ้าง เขียวช้ำในและลายดังไข่นกบ้าง ร้าวเป็นสายเลือดบ้าง

ธาตุพระสีวลี

(เลิศทางโชคลาภ ความอุดมสมบูรณ์) มีสัณฐานดังเมล็ดในพุทราอย่างหนึ่ง ผลยอป่าอย่างหนึ่ง เมล็ดมะละกออย่างหนึ่ง วรรณเขียวดังดอกผักตบบ้าง แดงดังสีหม้อใหม่บ้าง สีพิกุลแห้งบ้าง เหลืองดังหวายตะค้าบ้าง แลขาวดังสีสังข์บ้าง

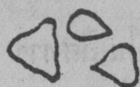
ธาตุพระองคุลิมาละ

สัณฐานคอดดังคอสากบ้าง ที่มีรูโปร่งตลอดเส้นผมลอดได้ก็มี พรรณขาวดังสีสังข์ เหลืองดังดอกจำปา สีฟ้าหมอก ธาตุพระอัญญาโกณฑัญญะ (ปฐมสาวก) เลิศทางรัตตัญญูภาพ คือรู้ราตรีนาน)

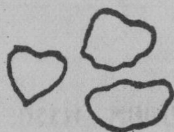
สัณฐานงอนช้อยดังงาช้าง พรรณขาวดังดอกมะลิตูมอย่างหนึ่ง เหลืองอย่างหนึ่ง ดำอย่างหนึ่ง ดำอย่างหนึ่ง

ธาตุพระอนุรุทธะ

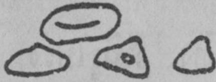
(เลิศทางทิพพจักษุ) สัณฐานเป็นสามเหลี่ยม พรรณแดง ดังสีเลือดนก

ธาตุพระกัจจายะนะ

(เลิศทางแตกฉานในปฏิสัมภิทา) สัณฐานดังศีรษะช้าง ดังเบี้ยจั่น พรรณขาวดังสีสังข์ก็มี เหลืองก็มี

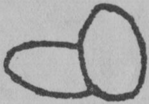
ธาตุพระพิมพาเถรี

(เลิศทางผู้ระลึกในมหาอภิญญา ฝ่ายข้างนางภิกษุณี) สัณฐานเป็นหยด แบ่งจั่วสามเหลี่ยม เป็นเล็บมือ เป็นแผ่นกระแจะพรรณขาวบ้าง เหลืองดังสีลานบ้าง ดำก็มีบ้าง สีดอกพิกุลแห้งบ้าง บางทีมีรูทะลุกลาง บางทีไม่ทะลุเป็นแต่สะดือก็มี

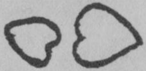

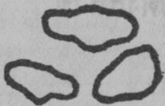
ธาตุพระสันตติมหาอำมาตย์ สัณฐานดังดอกมะลิตูม พรรณขาวดังสีสังข์

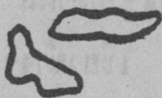
ธาตุพระภัททิยะ (เลิศทาง ตระกูลสูง) สัณฐานดังกลองที่สุดทั้งสองข้างเรียวเล็ก พรรณดังสีดอกพุดตาน

ธาตุพระอานนท์ (พุทธอุปัฏฐาก เป็นเลิศทาง ๑. เป็นพหูสูตร ๒. มีสติ ๓. มีคติ คือ เป็นผู้ฉลาด ๔. มีธิติ คือ ทรงจำ ๕. พุทธอุปัฏฐาก) สัณฐานดังใบบัวเผื่อน พรรณดำดังน้ำรักอย่างหนึ่ง สีขาวสะอาดดังสีเงินอย่างหนึ่ง

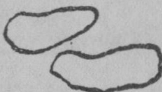
ธาตุพระอุปปะคุต สัณฐานหัวคอดท้ายคอด พรรณดังดอกพิกุลแห้ง สีเปลือกหอม

ธาตุพระอุทายี สัณฐานยาวแลคดดังกฤช พรรณดัง สีดอกบัวโรย สีดอกบานไม่รู้โรย สีดังดอกหงอนไก่ สีดังดอกคำ

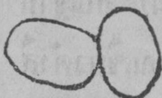
ธาตุพระอุตตะรายีเถร์ สัณฐานดังรูปพระคะวัมปะติ พรรณดังเมฆ สีหมอกฟ้า สีแดงเข้ม

ธาตุพระกาฬุทายีเถระ (เลิศทางยังตระกูลใหญ่ให้เลื่อมใส) สัณฐานดังลูกหินบด พรรณดังเมฆเกลื่ดฟ้า

ธาตุพระปุณณะเถระ สัณฐานสี่เหลี่ยมจตุรัส พรรณสีขาวสีดอกพิกุลแห้ง

ธาตุพระสัมปะฑัญญะ สัณฐานเท่าหมากสงปอกแล้ว พรรณสีแดงสีขาว

ธาตุพระอุปะนันทนะ สัณฐานกลมเป็นปริมณฑล สีเขียว

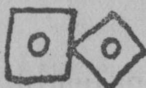
ธาตุพระจุลลินะเถระ มีสัณฐานต่าง ๆ หากกำหนดมิได้พรรณดังสีดอกจำปา สีกล้วยครั่ง

ธาตุพระจุลนาคะ มีสัณฐานดังดอกดีปลี เป็นปุ่มยาวทบไปทบมาทั่วทั้งองค์ พรรณขาวดังสีสังข์

ธาตุพระมหาบีนะ (เลิศทางสอนภิกษุ) สัณฐานดังผลชะเอม พรรณขาวข้างแดงข้างอย่างหนึ่ง เขียวข้างแดงข้างอย่างหนึ่ง เหลืองข้างเขียวข้างอีกอย่างหนึ่ง

ธาตุพระยังคิกะเถระ สัณฐานสี่เหลี่ยมแบบเป็นหน้ากระดานมีรูกลาง พรรณดังสีทองแดง

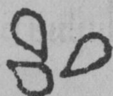
ธาตุพระสุมณะเถระ สัณฐานดังหอยโข่ง พรรณแดงดังสีชาด ดังสีเสน กำมะถัน

ธาตุพระกังขาเรวัตตะ (เลิศทางเจริญฌาน) สัณฐานกลม งอกกระปุ่มกระป่ำดังภูเขา พรรณเขียวดังสีลูกบิ๊ด สีปีกแมลงทับ สีลูกจันทน์อ่อน

ธาตุพระโมฬียะวาทะ สัณฐานดังฟองมัน พรรณสีเมฆหมอก สีดำเทา

ธาตุพระอุตระ สัณฐานดังเมล็ดแตงโม พรรณแดงดังเปลือกกรู ดังผลหว้า

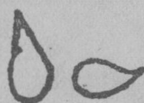
ธาตุพระศิริมานันทะ สัณฐานดังดอกพิกุล พรรณเหลืองแก่ดังสีขมิ้น สีดอกการะเกด

ธาตุพระสปากะ สัณฐานดังผลมะม่วง กลางทะลุเป็นรูตลอด พรรณแดงเหลืองขาว

ธาตุพระวิมะละ สัณฐานกลมยาวมีรูทะลุตลอดหัวท้าย พรรณสีเขียวสีขาว

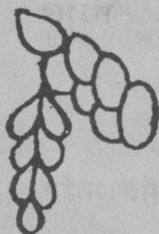
ธาตุพระเวณหาสะ สัณฐานดังตาอ้อย พรรณแดงดังสีฝาง สีมะเดื่อสุก

ธาตุพระอุคคาเรวะ สัณฐานดังผลกระจับ พรรณดังเมล็ดในทับทิมสุก

ธาตุพระอุบลวรรณาเถรี (ยอดแห่งอัครสาวิกาผู้มีฤทธิ์มาก) สัณฐานงอนดังกระดูกสันหลังงู มีรูทะลุกลาง พรรณเหลืองดังเกษรบัว

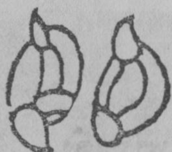
ธาตุพระโลหะนามะเถระ สัณฐานดังผลฝ้าย พรรณเขียวเหลืองแดง เหมือนฟ้า ทับทิม เหมือนดอกลั่นหมอย่างหนึ่ง เหมือนปูนแดงอย่างหนึ่ง

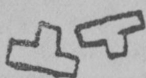
ธาตุพระคันธะทายี สัณฐานดังวงพระจันทร์ข้างแรม

ธาตุพระโคธิกะ สัณฐานดังลูกข่าง

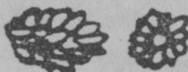
ธาตุพระปิณฑะปาติยะ สัณฐานเป็นกลีบกนก

ธาตุพระกุมาระกัสสะปะ (เลิศทางกล่าวธรรมอันวิจิตร) สัณฐานดังคอนนกเขา

ธาตุพระภัทธะคู สัณฐานดังตัว ๒-๑

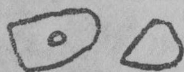
ธาตุพระโคทะทัตตะ สัณฐานดังผลมะระ

ธาตุพระอนาคาระกัสสะปะ สัณฐานเหมือนหอยสังข์

ธาตุพระคะวัมปะติ สัณฐานเหมือนใบบัวอ่อน

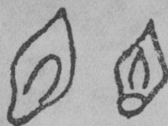

ธาตุพระมาลิยะเทวะ สัณฐานเหมือนขันครอบ พรรณดังสีขมิ้นชัน

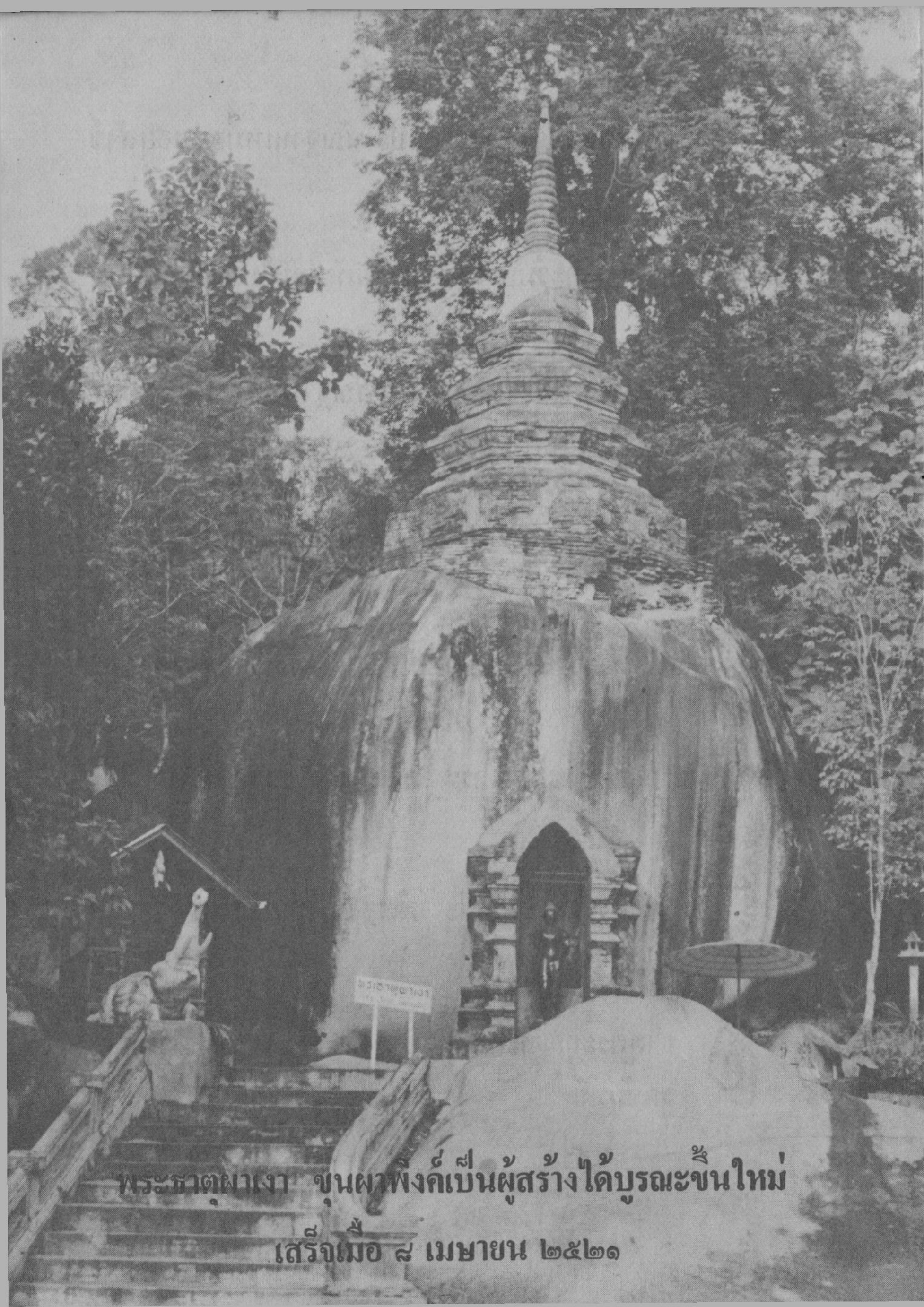

ธาตุพระกิมิละเถระ สัณฐานเหมือนบัณเฑาะว์

ธาตุพระวังคีสะเถระ สัณฐานดังเมล็ดน้อยหน่าตัด

ธาตุพระโชติยะเถระ สัณฐานดังผลลูกจันทน์

ธาตุพระเวยยากัปปะ สัณฐานดังทองนั่งเบ้า

ธาตุพระกุณฑะละติสสะ สัณฐานดังจาวเมล็ดลูกจันทน์

พระธาตุผาเงา ขุนผาพิงค์เบ็นผู้สร้างได้บูรณะขึ้นใหม่

เสร็จเมื่อ ๘ เมษายน ๒๕๒๑

คำนมัสการพระบรมสารีริกธาตุ
(ของโบราณ)

อุกาสะ ข้าพเจ้าจะขอยอกรบวรวันทนา ประนมน้ำหัตถาขึ้นเหนือเศียร ต่างรัตนธูปเทียนแก้วเจ็ดประการแลโกสุมสุมามาลย์ประทุมชาติ อันโชติช่วงช่อชั้นวิจิตร แจ่มจำรัสสุนทโรภาส ด้วยเมื่อองค์สมเด็จพระบรมโลกนาถศาสดาจารย์ญาณสัพพัญญูบรมครูเจ้าเสด็จเข้าสู่พระปรินิพพาน พระองค์ทรงประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุไว้สิริพระบรมธาตุทั้งหลาย**น้อยใหญ่ตวงได้สิบหกทะนานทอง** พระรากขวัญทั้งสอง **พระเขี้ยวแก้วสี่** กับพระศรีอุณหิสหนึ่ง นับรวมกันได้ครบเป็นเจ็ดองค์นี้แสดงตามสภาวะเดิมอันจะแหลกกันด้วยเพลิงสังหารนั้นหามิได้ แต่พระอัฐิน้อยใหญ่ทั้งหลายนั้นไซร้พลันเพลิงไหม้สังหารละเอียดลง ยังคงแต่พระบรมสารีริกธาตุสามสถานใหญ่น้อยปานกลางมีประมาณต่างกัน **พระบรมธาตุขนาดใหญ่นั้นมีประมาณเท่าเมล็ดถั่วหัก** ตักตวงได้ห้าทะนาน **ทรงพระบวรสัณฐานประมาณแม้นเหมือนหนึ่ง**

พรรณทองอุไร พระบรมธาตุขนาดกลางนั้นไซร้มี ประมาณเท่าเมล็ดข้าวสารหัก ตักตวงได้ห้าทะนาน **ทรงพระบวรสัณฐานประมาณเหมือนพรรณแววแก้วผลึกอันเลื่อนลอย พระบรมธาตุขนาดน้อยประมาณแม้นเท่าเมล็ดพันธุ์ผักกาด** ตวงได้หกทะนาน **ทรงพระบวรสัณฐานดังพรรณสี่ดอกบุปผาชาติพิกุลอดุลย์ใส สี่** พระบรมสารีริกธาตุทั้งหลายนี้ หมู่มนุษย์และเทวนิกรอมรินทร์พรหมภิรมย์พากันเชิญเสด็จไปประดิษฐานรักษาไว้ พระบรม-ธาตุองค์ใหญ่คือ พระรากขวัญซ้ายสถิต อยู่ชั้นพรหมา พระรากขวัญเบื้องขวา กับพระนลาฏะอุณหิส เสด็จสถิตอยู่เมืองอนุราชสิงหฬ พระเขี้ยวแก้วขวาเบื้องบนอยู่ดาวดึงษาสวรรค์ พระเขี้ยวแก้วขวาเบื้องล่างนั้นสถิตอยู่เกาะแก้วลังกาสิงหฬ พระเขี้ยวแก้วซ้ายเบื้องบน อยู่เมืองคันธาระวิไสย พระเขี้ยวแก้วซ้ายเบื้องล่างนั้นไซร้ สถิตอยู่เมืองนาคสถาน แต่พระบรมสารีริกธาตุทั้งสิบหกทะนานนั้นประดิษฐานไว้ในแผ่นพื้นภูมิภาคแห่งพระนครทั้งแปด คือเมืองราชคฤหบุรี เมืองเวสาลีสวัสดิ์ เมืองกบิลพัสดุ์มหานคร เมืองอัลปะกะบุรีรมย์ แลบ้านพราหมณ์นิคมเขตต์เมืองเทวะทะหะประเทศเมืองปารายะบุรินทร์และเมืองนครโกสินารายณ์ พระเกศา โลมา นะขา ทันตา ทั้งหลายเรี่ยรายประดิษฐานอยู่ทุกทิศทั่วจักรวาล ฝ่ายพระพุทธบริขาร

คือ บาตร แลจีวรท่อนผ้าสันถัตรัดประคดในสมุกเหล็กไฟ กล่องเข็มผ้ากรองน้ำธะมะการกวัสสิกะสาฎกผ้าชุบสรง หนังนิสิทน์มีดโกนกลกบาตรเครื่องลาดแท่นบรรทม ลูกดานทองฉลองพระบาท ธาตุบริขารทั้งหลายนี้ องค์ขัตยาธิบดีพราหมณ์มหาศาลผู้เลื่อมใสกมลมาลย์ประกอบไปด้วยศรัทธาเป็นอย่างยิ่ง ได้อัญเชิญพระบรมธาตุบริขารสิบหกสิ่งนี้ไปประดิษฐานไว้ทั้งสิบเมือง ต่างกระทำสักการะบูชารุ่งเรืองเห็นปรากฏ กายพนฺธนํ พระพุทธรัดประคดอยู่ ณ เมืองเทวะทะหะราฐ ปตฺโต บาตรอยู่เมืองอนุราชสิงหฬทวีปลังกา อุทกสาฏกํ ผ้าชุบสรงสถิต ณ เมืองบั๋ญจาละนคร จีวรํ ผ้าจีวร อยู่เมืองพันทะวิไสยหรดีสมุกเหล็กไฟอยู่เมืองตักกสิลา วาสิสูจิฆรํ มีดโกนแลกล่องเข็มประดิษฐานอยู่เมืองอินระบั๋ตมะไหศวรรย์จมมํ หนังนิสิทน์สันถัต สถิตอยู่เมืองคันธาระราฐ ถวิกากลกบาตรแลเครื่องลาดที่พระบรรทม ลูกดานทองฉลองพระบาททั้งคู่ อยู่บ้านอุสิระคาม ยังพระธาตุบริขารอื่นอีกหกสิ่ง คือ พระอังคารถ่านเถ้าเสาเชิงตะกอนนั้นสถิตอยู่ ณ เมืองโมรียะประเทศ จุฬามุนีบรมเกษธาตุประดิษฐานอยู่ดาวดึงษาสวรรค์ กาสายะวัตถัง ผ้าทรงนั้นอยู่ ณ ชั้นพรหมา สุวณฺณโทณํ ทะนานทองที่ตวงพระบรมสารีริกธาตุสถิตอยู่นคร.โกสินารายณ์รัตนมไหศวรรย์ พระบรมธาตุทั้งยี่สิบสองประการนั้นทรงพระคุณเป็นอย่างยิ่ง พระ

องค์อนุญาตประทานไว้ทุกสิ่งด้วยพระมหากรุณา หวังพระทัยเพื่อจะให้เป็นที่สักการบูชาเกิดผลานิสงส์ อันเป็นสวัสดิมงคลแก่ฝูงเทพามนุษย์ กว่าจะยุติสิ้นสุดพระพุทธศาสนาครั้นกาลล่วงนานมาในห้าพันปี พระบรมธาตุทั้งหลายนี้เสด็จไปสู่ลังกาเกาะ เพื่อที่จะทรงสงเคราะห์ชาวสิงหฬให้เกิดสวัสดิมงคลด้วยกระทำสักการบูชาพระคุณ เมื่อถึงกาลพระพุทธศาสนาใกล้จะสิ้นสูญ ครบจำนวนถ้วนห้าพันปี พระบรมธาตุทั้งหลายนี้จะเสด็จไปสู่ที่พระเจดีย์ฐาน ดำรงอยู่โดยจำเนียรกาลบ่มิได้คลาดครั้นถึงพระพุทธศักราชล่วงได้สี่พันเก้าร้อยเก้าสิบเก้าพรรษาเศษสังขยาเดือนล่วงได้ สิบเอ็ดเดือนกับยี่สิบสองวัน วันพฤหัสบดีเดือนหกขึ้นเก้าค่ำคิมหันตฤดูปีชวดนักษัตรอัฐศกเวลารุ่งอรุโณทัย พระบรมสารีริกธาตุทั้งหลายนี้ไซร้ จะเสด็จไปสู่สถานที่สันนิบาตมิทันนานทรงทำยมกปาฏิหาริย์ด้วยพุทธ-ฤทธิ์อันพิเศษ บังเกิดเป็นพระพุทธนิเวศน์แล พระพุทธวรกายสูงได้สิบแปดศอก เปล่งพระรัศมีออกสิบหกประการ มีพระบวรสัณฐานวิจิตจำรัสศรีสุนทโรภาส ทรงพระสิริวิลาศอันเพริศแพร้ว ดวงพระพักตร์ผุดผ่องแผ้วดังสีสุวรรณทองแท่งธรรมชาติ พระรูปองค์สมเด็จพระบรมโลกนาถเสด็จขึ้นสถิตนั่งเหนือรัตนบัลลังอาสน์ ทรงพระสมาธิมั่นในควงต้นไม้พระศรีมหาโพธิ์ ทรงกระทำยมกปาฏิหาริย์โปรดสัตว์คนธรรพ์

เทวะนิกรอมรฤาษีสิทธิ์พิทยาธร กินรนาคราชทั้งหมู่อสุระเดียรดาษ นั่งแน่นเหนือพื้นแผ่นพสุธาสตฺตาหํ ทรงตรัสพระธรรมเทศนาโปรดสัตว์อีกเจ็ดวันในครั้งนั้น ได้สื่อสงไขยสองล้านสามแสนหกสิบเจ็ดพันโกฏิแล้ว พระเตโชธาตุก็พวยพุ่งรุ่งโรจน์โชตนาการสังหารพระบวรพุทธสรีรธาตุให้สิ้นสุดในวันพุธ เดือนหกขึ้นสิบค่ำปีชวดนักษัตรอัฐศก พระพุทธศาสนาก็บรรจบครบถ้วนห้าพันพรรษา

อหํ วนฺทามิ ธาตุโย ข้าพเจ้าขอน้อมนมัสการ พระบรมสารีริกธาตุทั้งหลาย ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้านั้น อหํ วนฺทามิ สพฺพโส ข้าพเจ้าขอนมัสการองค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้านั้น ด้วยประการทั้งปวง.

นิทานธรรม

เมื่อลูกน้อยถามมารดาว่า

"แม่จ๋า ตัวบาปนั้นมันเป็นฉันใด ตัวใหญ่หรือตัวเล็ก"

แม่ผู้ฝักใฝ่ในพระธรรมคำสอนขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็ตอบลูกว่า

"ตัวบาปนั้นไม่ได้เป็นรูปธรรม มันมองไม่เห็นตัวตน ถ้าหากลูกอยากเห็นบาป จงมองชายคาบ้านคนที่มุงด้วยใบตองพลวง หญ้าคา และใบจากเถิดว่ามันสั้นไปทุกวันโดยไม่มีคนมาทำให้สั้นลงได้ฉันใดก็ฉันนั้นแล"

ศาลาที่พักของผู้มาจาริกแสวงบุญ

คาถาบูชา พระอสีติมหาสาวก

โกณฑญฺโญสาริปุตฺโต จ	โมคฺคลาโน จ กสฺสโป
กุมาโร อุรุเวโฬ จ	คยานนฺทิ จ กสฺสโป
ปารฏฺโฐ รฏฺฐปาโล จ	นาโค องฺคุลิมาลโก
สุภูโต ภารทฺวาโช จ	ปุณฺโนวกฺกลิ อสฺสชิ
ภทฺธชิ จ อุปาลี จ	สีวลี จ ควมฺปติ
อุทายี กาฬุทายี จ	โลฬุทายี จ ถวลี
สมิทฺธิปภงฺกโรจาปิ	สุภทฺโธ สุคโตปี จ
สาคโต จ สุทฺทฺโต จ	โคทฺทตฺโต นาคทตฺตโก
อุคฺคาเรโว จ เรโว จ	กงฺขาเรโว จ ยงฺคิโก
สุนนฺโทคิริมานนฺโท	นนฺทตฺเถโร จ นนฺทโน
อานนฺโท นนฺทกปฺโป จ	เวยฺยากปฺโป จ ภทฺธคู
มหานาโม โลหนาโม	สงฺคาโม วิชิโต ปี จ
จุลฺลิโน ธนิยตฺเถโร	ทพฺโพ จ คุปเสนโฏ
สุปาโก ปี จ อุตฺตโร	สุขตฺเถโร อนุรุทฺโธ
ภทฺทิโย โชติโย จาปี	กิมิโล วิมโลพาหุ

สุพาหุ จุลฺลปณฺฐโก มหาปณฺโฐ จ สุมโน
วาธโถโมฆราชโก โสณกปฺโป จ โสโน จ
โสณกณฺโณ จ โสมโก กจฺจาโน วงฺคิโส ปี่ จ
วกุโล ราหุลตฺเถโร อนาคาโร จ กสฺสโป
วปฺปตเถโร จ ชฎิโล อิจฺเจเตสีติสาวกา
เอเตหิ จ อญฺเญหิ จ พุทธสาวเกหิ
ยาววเน มหาวเน ยาวปเถ มหาปเถ
ยาวนคเร มหานคเร รกฺขนฺตุ สุรกฺขนฺตุ
วิสุทฺธา จ มหาเถรา อุชุจิตฺตานิรงฺคณา
ปาเท เต สมทญฺเจว คุณญฺ จ สิรสา มหนฺติ

คาถาเชิญเสด็จพระบรมสารีริกธาตุ

ให้หาขันสัมฤทธิ์ใบหนึ่งตั้งไว้ที่ที่บูชาพระ ผู้ที่จะเชิญเสด็จพระธาตุนั้น ให้นั่งตรงหน้าที่บูชาบนผ้าขาวผืนหนึ่ง ทำเป็นผ้าสันถัตรองนั่ง แล้วให้บริกรรมด้วยคาถานี้

อชฺชตคฺเคปาณุปตํ พุทธํ ธมฺมํ สงฺฆํ สรณํคโต สมิมหนฺตา ภินฺนมุตฺตา จ มชฺฌิมา ภินฺนตณฺฑุลา ขุทฺทกาสาสปมตฺตา เอวํธาตุโย สพฺพฐาเน ·อาคจฺฉนฺตุ สีเส เมปตฺตนฺตุ

หรืออย่างนี้ก็ได้ อิติปี่โสวิเสเสอิ อิเสเสพุทฺธนาเมอิ อิเมนา พุทธตํ โสอิ อิโสตํพุทธปี่ติอิ

คาถาบูชาพระสีวลี

สีวลี จ มหาเถโร เทวฺตานรปูชิโต โสรโหปจฺจยา ทิมฺหิ สีวลี จ มหาเถโร ยกฺขาเทวาภิปูชิโต โสรโห ปจฺจยาทิมฺหิ อหํ วนฺทามิ ตํ สทา สีวลีเถรสฺสเวตํ คุณสวสฺติ ลาภํ ภวนฺตุ เม

พระคาถานี้บริกรรมเวลาบูชาธาตุพระสีวลี เกิดลาภสการต่าง ๆ มีคนรักมาก ศัตรูหมู่ร้ายและภัยอันตรายทั้งปวงไม่พ้องพานได้เลย

บูชาพระธาตุในพรหมโลกและดาวดึงส์

พฺรหฺมโลเกทฺสฺสธาตุ วามอกฺขกธาตุโย
สพฺเพพฺรหฺมาภิปูเชนฺติ ถูปํ ทวาทสโยชนํ
ตาวติสมฺเทวาน จุฬามุณี จ เกสกํ
สพฺเพเทวาภิปู่เชนฺติ ถูปญฺจ จตุโยชน
ปูชิตานรเทเวหิ อหํ วนฺทามิ ธาตุโย

บูชาพระธาตุในจักรวาลทั้งหลาย

จตุตาสีส สมาทนฺตา เกสา โลมา นขา ปี่ จ
เทวา หรนฺตํ เกเกกํ จกฺกวาฬาปรมฺปรา
ปูชิตานรเทเวหิ อหํ วนฺทามิ ธาตุโย

บูชาพระธาตุ ๘๔,๐๐๐ องค์ในชมพูทวีป

อฏฺฐารเส เทววสฺสสเต ธมฺมา โสโก ราชาอหู
จตุราสีติสหสฺสา เจติยา จ การาปิตา
ปูชิตา นรเทเวหิ อหํ วนฺทามิ ธาตุโย
สตฺตโทณานิ ธาตูนิ ชมฺภูทีเป ปติฏฺฐิตา
จตุราสีติสหสฺสา เจติยา ปติยา ปติมณฺฑิตา
ปูชิตา นรเทเวหิ อหํ วนฺทามิ ธาตุโย

บูชาพระธาตุในลังกา

อปเรน สมเยน ทุฏฺโฐ นามนราธิโป
เอกโทณญฺจ ธาตูนํ ลงฺกาทีเป ปติฏฺฐิตํ
ปูชิตานรเทเวหิ อหํ วนฺทามิ ธาตุโย

วัดพระธาตุผาเงา

ปูชนียสถานที่สำคัญแห่งเมืองเชียงแสน

วัดพระธาตุผาเงา เป็นปูชนียสถานที่สำคัญแห่งหนึ่งของเมืองเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ซึ่งเคยเจริญรุ่งเรืองมาแต่ในอดีตถึงสามอาณาจักร คือ อาณาจักรสุวรรณโคมคำ อาณาจักรโยนก และอาณาจักรล้านนา บนดินแดนอันกว้างใหญ่ไพศาลแถบลุ่มแม่น้ำโขง สุดแผ่นดินตอนเหนือของประเทศไทย ตั้งอยู่ท่ามกลางธรรมชาติที่สวยงามร่มรื่นแวดล้อมด้วยโบราณสถานอันล้ำค่าทางพุทธศาสนามากมาย เป็นเครื่องแสดงว่าในสมัยพระพุทธศาสนาเคยรุ่งเรืองอย่างสูงสุดมาแล้ว

วัดพระธาตุผาเงา จึงเหมาะสมสำหรับเป็นที่ประพฤติปฏิบัติธรรมของสาธุชนทั่วไป กล่าวคือ

๑. สถานที่ร่มรื่น มีเนื้อที่กว้างขวางต้อนรับสาธุชน

๒. อยู่ไม่ห่างไกลจากชุมชนนัก

๓. ประชาชนในท้องถิ่น เป็นผู้รักถิ่นฐาน รักความสงบศรัทธาเลื่อมใสในพุทธศาสนา

เนื่องในปัจจุบันวัดพระธาตุผาเงา อยู่ในสภาพที่ต้องบูรณะซ่อมแซมอย่างมากต้องอาศัยปัจจัยทุนทรัพย์ และความร่วมมือร่วมใจจากทุกฝ่ายเพื่อใช้เป็นสถานที่อบรมธรรมภาคปฏิบัติ แด่พระภิกษุสามเณร อุบาสก อุบาสิกา นักเรียนและประชาชนโดยทั่วไป

วัตถุประสงค์ของวัด

๑. เพื่อบูรณะปฏิสังขรณ์วัดพระธาตุผาเงา และสร้างพระบรมธาตุพุทธนิมิตเจดีย์ให้เสร็จสมบูรณ์และเป็นศูนย์กลางการอบรมธรรมภาคปฏิบัติ

๒. เพื่อใช้เป็นสถานที่จัดธุดงค์ส่งเสริมฟื้นฟูการปฏิบัติธรรม

๓, เพื่อการเฉลิมพระเกียรติถวายเป็นพระราชกุศล แด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ฯ ในพระราชวโรกาสที่ทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ ๖๐ พรรษา

๔. เพื่อเป็นการทะนุบำรุงพระพุทธศาสนาให้เจริญรุ่งเรืองสืบต่อไป

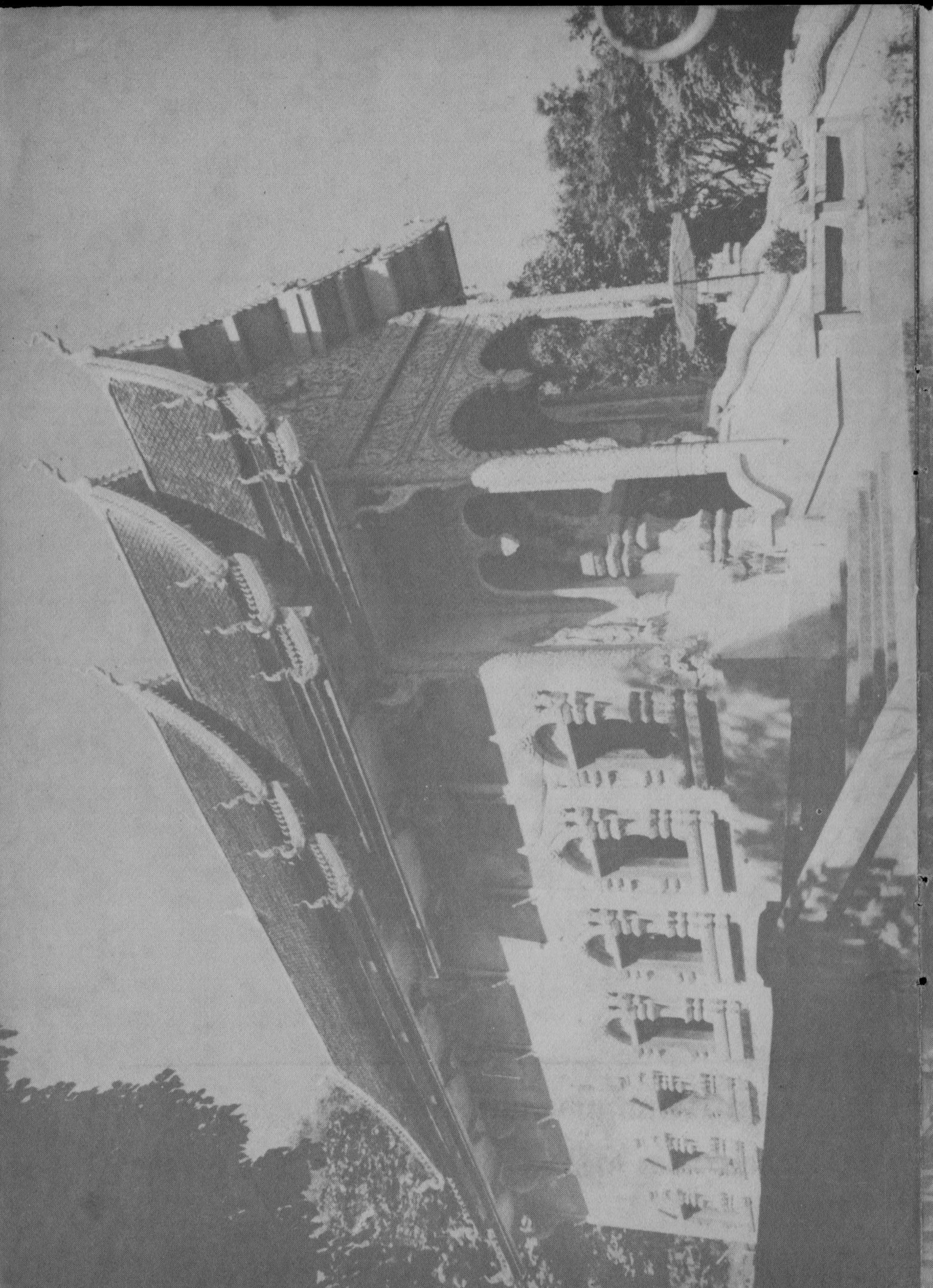
๕. เพื่อให้พุทธศาสนิกชนทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศได้มาประพฤติปฏิบัติธรรมร่วมกัน

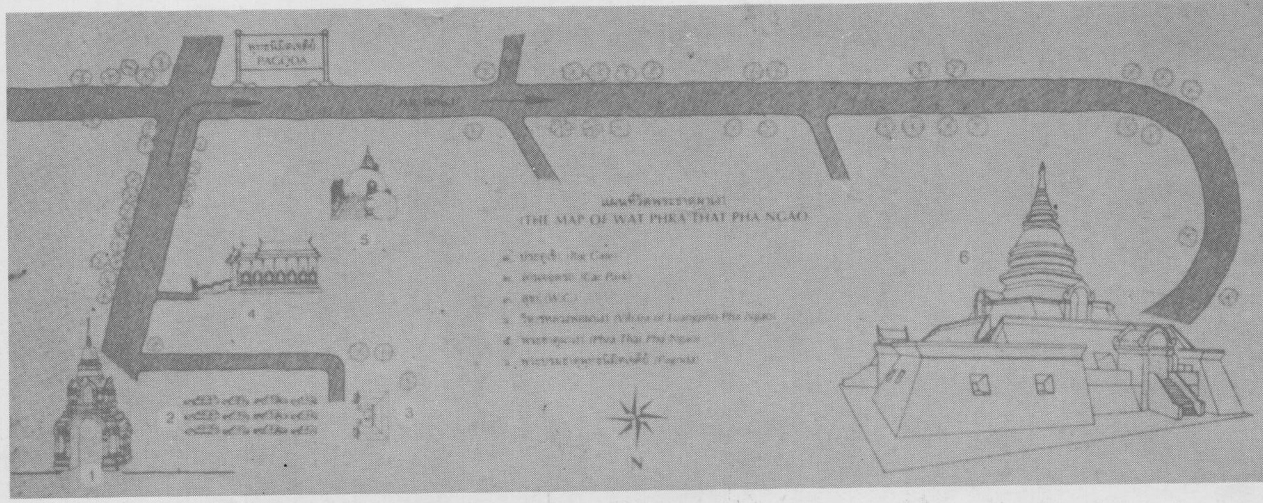
ดังนั้นจึงขอเรียนเชิญพุทธศาสนิกชนทุกท่าน ร่วมกันสร้างสรรค์วัดพระธาตุผาเงาแห่งนี้ เพื่อเป็นบุญสถานในการปลูกฝั่งคุณธรรมแก่ปวงชนชาวไทยตลอดไป ติดต่อขอเป็นเจ้าภาพเพื่อบูรณะปฏิสังขรณ์วัดพระธาตุผาเงาและสร้างพระบรมธาตุพุทธนิมิตเจดีย์ ได้ที่วัดพระธาตุผาเงา บ้านสบคำ อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

พิมพ์ที่โรงพิมพ์เมืองพิมพ์ 162/13–15 ใกล้เสาชิงช้า
ถนนบำรุงเมือง กรุงเทพฯ 10200 โทร. 2222789,2219603

PAGODA
(THE MAP OF WAT PHRA THAT PHA NGAO)
1
2
3
4
5
6
N

